

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

การศึกษาวางตัวนิมิตระหว่างอารมณ์เชิงลบเกี่ยวกับความถี่ของ
แนวความถี่ใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในเขตศึกษา 3

ปริญญานิพนธ์

ของ

ถัน แพ เพชร

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับสูง
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

14 มีนาคม 2517

๕๕ ส.ค. 2517

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำวันนี้ได้ ได้พิจารณาปัญหานี้เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปัญหาการศึกษาหาบัณฑิต ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ได้

..... อ.ก.พ.ร. ประธาน

..... กรรมการ

14 มีนาคม 2517

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปด้วยดี ก็เนื่องจากได้รับคำแนะนำช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมกร วนัยพันธุ์ อาจารย์โชติ เพชรชื่น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณ และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณถึงกษานี เทศกิจจันท์ และศีกษานี เทกซ์เซตศึกษา 3 อาจารย์ใหญ่ ภาควิชา และนักเรียนของโรงเรียนประจำจังหวัดในเขตศึกษา 3 ทั้ง 10 โรงเรียนที่ได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน ซึ่งไม่สามารถจะกล่าวนามได้หมด ที่ได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำในการวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลงไปด้วยดี

ณ แพ เพชร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1. บทนา	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามปฏิบัติการ	6
X เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	8
โครงร่างการรวบรวมเชิงคุณภาพ	19
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	20
สมมติฐานในการค้นคว้า	21
2. วิธีดำเนินการค้นคว้า	23
กลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	25
การดำเนินการตอบและการรวบรวมข้อมูล	31
ลำดับขั้นของการวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	32
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
4. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	67
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	67
กลุ่มตัวอย่าง	67
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	67
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68
อภิปรายผล	71
ข้อเสนอแนะ	78

บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	(1)
ภาคผนวก ก. ตารางแตกต่าง (t) เป็นรายข้อ ของคะแนน	
แบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่	(1)
ภาคผนวก ข. แบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่	(3)
ภาคผนวก ค. แบบทดสอบความถี่การสร้างสรรค์วัยที่ 2 - 3 - 4	(8)
ภาคผนวก ง. แบบทดสอบวัดความรู้เกรวี่	(16)
บทคัดย่อ	(22)

บัญชีตาราง

ตาราง	ชื่อตาราง	หน้า
1.	แสดงจำนวนนัก เรียนของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามจังหวัด โรงเรียน และ เทศนั ก เรียน	23
2	แสดง จำนวนนัก เรียนใน กลุ่มตัวอย่าง แยกตามวิธีการอบรมเลี้ยงดู และ เพศของนัก เรียนแต่ละโรง เรียน	24
3.	ค่าเฉลี่ยพื้นฐานของคะแนนการอบรมเลี้ยงดูทั้งสามแบบ แยกความ เหนือ ของกลุ่มตัวอย่าง	39
4	ค่าเฉลี่ยพื้นฐานของคะแนนความใกล้ชิดทางธรรมะของกลุ่มตัวอย่าง แยก ตามวิธีการอบรมเลี้ยงดูและ เพศ	40
5	ค่าเฉลี่ยพื้นฐานคะแนนความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามวิธี การอบรมเลี้ยงดูและ เพศ	41
6	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความใกล้ชิดทางธรรมะ ของกลุ่มตัวอย่าง	42
7	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความใกล้ชิดทางธรรมะ ของกลุ่มตัวอย่างนัก เรียนชาย	44
8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความใกล้ชิดทางธรรมะ ของกลุ่มตัวอย่างนัก เรียนหญิง	45
9	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอบรมเลี้ยงดูกับคะแนน ความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่าง	46
10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอบรมเลี้ยงดูกับคะแนน ความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างนัก เรียนชาย	47
11	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอบรมเลี้ยงดูกับคะแนน ความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างนัก เรียนหญิง	48
12	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความใกล้ชิดทางธรรมะกับคะแนน ความเกรงใจ	49

ตาราง	ชื่อตาราง	หน้า
13	ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเกิดสร้างสรรค์ของ กลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แยกตามเพศ	50
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจ ของ กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แยกตามเพศ	53
16	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง	54
17	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจ แยก ตามประเภทการอบรมเลี้ยงดู	55
18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจกรูอจารย์ ของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเพศและวิธีการอบรมเลี้ยงดู	56
19	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจบิดา มารดา ของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเพศและวิธีการอบรมเลี้ยงดู	
20	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจบิดา มารดา แยกตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดู	58
21	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจเพื่อนที่ สนิทสนมของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเพศและวิธีการอบรมเลี้ยงดู	59
22	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจเพื่อนที่สนิทสนม ระหว่างกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง	60
23	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจเพื่อนที่ สนิทสนมของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและเพศ	61
24	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจผู้มีคุณของ กลุ่มตัวอย่าง แยกตามเพศและวิธีการอบรมเลี้ยงดู	62
25	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจผู้มีคุณ ระหว่าง นักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย	63
26	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจเพื่อนบ้าน ของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเพศและวิธีการอบรมเลี้ยงดู	63

ตาราง	ชื่อตาราง	หน้า
27	ผลการ เปรียบ เทียบคะแนนเฉลี่ยความ เกรงใจ เพื่อนบ้านที่สนิทสนม ระหว่างนัก เรียนชายกับนัก เรียนหญิง	64
28	ผลวิเคราะห์ ความแปรปรวนของคะแนนความ เกรงใจ รุ้ นเอง ของ กลุ่มตัวอย่าง แยกตาม เพศและวิธีอบรม เลี้ยงดู	65
29	ผลการ เปรียบ เทียบคะแนนเฉลี่ยความ เกรงใจ รุ้ นเอง ระหว่าง นัก เรียนหญิงกับนัก เรียนชาย	66

✓ ภูมิหลัง

๑ ✓ ในความเปลี่ยนแปลงนี้ เราต่างมีจุดหมายปลายทางร่วมกันประการหนึ่ง ก็ต้องการให้เด็กนั้นเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีอนาคตแจ่มใส มีความสุขอย่างแท้จริงในวิถี, สาเหตุที่ทำให้เกิดผลดังนี้มากมาย แต่องค์ประกอบสำคัญอันหนึ่งที่ควรยอมรับ (สุภา มาลากุล ณ อยุธยา, 2516 : 42) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ จตุพร วจนะมณี (2514 : 13) ที่ว่า "ครอบครัวเป็นสิ่งแวดล้อมแห่งแรกที่เด็กได้รับการถ่ายทอดทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ ก่อนที่จะออกไปเผชิญกับสังคมภายนอก"

กลุ่ก และ กลุ่ก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2503 : 102 - 104) พบว่า องค์ประกอบสำคัญของครอบครัวที่ส่งผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและการพัฒนาการของเด็ก ได้แก่ ความรักของบิดามารดา วิธีที่บิดาใช้เพื่อใ้บุตรเื่อฟังคำสั่งสอน และความรักที่ปรองดองของบุคคในครอบครัว ความใกล้ชิดของพ่อแม่

๒ ครอบรณเลี้ยงดูเด็กมีหลายวิธี ที่ขึ้นอยู่กับวิถีการของพ่อแม่ แต่ละวิธีมีผลแตกต่างกัน ดังที่ ดร. ปุ๋ม ไรจนะบุรานนท์ (สยามรัฐ, 9 กรกฎาคม 2516 : 9) ได้กล่าวว่า "การเลี้ยงดูใหญ่โตในครอบครัวแบบแผนโบราณเหมือนกันหมด จะทำใ้เด็กอึดอัดเมื่อพ้นวัย เมื่อเด็กโตขึ้นจะพลาจากพ่อแม่ของพ่อแม่ไป เด็กก็จะไม่รู้อะไร ขาดจุดหมายและอาจทำในสิ่งที่ไม่ถูกกคอยู่ได้ ตัวอย่างในเรื่องนี้มอยู่มาก ผู้ใหญ่จึงควรยอนปรนตามสมควร ไม่ปล่อยปละใ้เดินไป ไม่เือกเดินไป แสดงว่า ดร. ปุ๋ม ไรจนะบุรานนท์ มีความประสงค์จะใ้พ่อแม่เลี้ยงดูเด็กแบบประชาธิปไตย ไม่สนับสนุนการเลี้ยงดูแบบครอบครองเกินไป และการเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง

ผู้ที่มีความเห็นสอดคล้องกับ ดร. ปุ๋ม ไรจนะบุรานนท์ มีหลายท่าน เช่น เสนาะจิกร สุวรรณโพธิศรี (2515 : 53) กล่าวว่า "พ่อแม่ควรคำเป็นแบบกลาง ไม่มั่งกับเด็กจนเกินไป หรือปล่อยตามใจจนเกินไป และการทำัวเป็นกันเองกับเด็กใ้ห่าง เพื่อกเปิดโอกาส

ให้เด็กปรึกษาหารือเมื่อมีข้อข้องใจ พยายามให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางบ้าน เมื่อเด็กทำอะไรผิดก็ควรหาโอกาสตักเตือนแต่โดยดี เพื่อให้เด็กกลับใจประพฤติดี ไม่ควรด่าว่าให้ได้อาย"

→ ประยุทธ์ วัชรศิษฐ์ (2513) และ วินิจ เกตุขำ (2515) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่โดยอาศัยแนวของ Brenfenbrenner Parents Behavior Question (BPB) ซึ่งได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเด็กของพ่อแม่ออกเป็น 3 แบบ ก็คือ การให้ความรัก (love) การลงโทษ (punishment) และการคาดหวังเอาแต่ใจ (demand) และวินิจ เกตุขำ (2515 : 86) ยังได้เสนอแนะไว้ว่า ควรจะให้ความสำคัญกับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่แบบอื่น ๆ บาง เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบอิตาเลียนแบบแบบปล่อยปละละเลย แบบให้ลูกควบคุมครองหรือทอดทิ้ง เป็นต้น

ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับ วินิจ เกตุขำ เกี่ยวกับอาศัยแนวความคิดของโรเจอร์ (Dorothy Rogers, 1972 : 117) ที่ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเด็กออกเป็น 3 แบบ ก็คือแบบประชาธิปไตย (democracy) แบบทอดทิ้ง (rejection) และแบบให้ลูกควบคุมครองจนเกินไป (overprotection)

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ย่อมจะมีผลต่อความคิดสร้างสรรค์ ดังที่ โซติ เพชรชั้น (2514 : 73) ได้กล่าวว่า "การที่นักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมีความคิดสร้างสรรค์มากน้อยเพียงไรนั้น น่าจะเกี่ยวข้องกับวิธีการฝึกอบรมให้เด็กรู้จักคิด รู้จักวางแผนงาน และรู้จักรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย... เราอาจจะได้ศึกษาถึงอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูของบิดา วิธีการสอนในโรงเรียน เพื่อค้นหาตัวแปรต่าง ๆ ว่าอะไรมีอิทธิพลหรือเป็นสิ่งที่ชักจูง หรือสะกิดที่ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล" และ ประสิทธิ์ บัวกลี (2514 : 98) ก็ได้เสนอแนวคิดแบบเดียวกัน

ความคิดสร้างสรรค์มีความจำเป็นต่อความสำเร็จมาตั้งแต่อดีต ดังที่ มูนน์ (Munn, 1962 : 359) ได้กล่าวว่า "ในการที่มนุษย์พยายามพัฒนาภารกิจที่เริ่มตั้งแต่แรกจนล้าไป ต่อมาใหม่ล้า และในที่สุดใช้เครื่องจักรนั้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากความคิดสร้างสรรค์ทั้งสิ้น แต่บิดามารดาส่วนมากมักจะไมยอมให้เด็กทำอะไรเสี่ยงภัย และอาจสืบทอดไปว่าตนไม่ถนัด ประกอบกับภัยระบอบครูที่จนตลอดชีวิตของบุตรได้ เป็นผลให้เด็กขาดความคิดริเริ่ม"

อันจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมในอนาคต (สมาลย์ โสภศิริ, 2515 : 79)

เกทเซล และ เจกสัน (Getzels and Jackson อ้างจาก นิคม ตั้งคะพิกพ., 2516 : 3) ให้ความเห็นไว้ว่า เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง มักจะได้รับการต่อต้านหรือทำหนีจากครู พ่อแม่ หรือเพื่อน ๆ เมื่อเด็กนั้นแสดงความคิดเห็นหรือตอบปัญหาผิดแปลกออกไปจากความคาดหมายของผู้ใหญ่ เพราะเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีความรู้สึกไว มีความคิดหลายทาง (divergent thinking) เหตุการณ์เหล่านี้ทำให้เด็กไม่ยอมตอบสนองคำถามหรือไม่อยากแสดงความคิดเห็น จึงมักจะแยกตัวออกจากกลุ่ม ดังนั้น ไม่อยากเรียนหนังสือ หลบถอยและกลายเป็นคนมีปัญหาในที่สุด และประเทิน มหาพันธ์ (2511 : 111) ให้ความเห็นว่า การที่เด็กต้องทำงานตามคำสั่ง และต้องทำงานตามระเบียบแบบแผนที่ได้กำหนดไว้ เป็นการสกัดกั้นความคิดสร้างสรรค์ที่เด็กมีอยู่ ไม่ให้เจริญงอกงามต่อไป การที่เด็กจะคิดจะทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ขึ้นมาได้ เด็กจะต้องมีอิสระในการคิด การกระทำและการตัดสินใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นทางนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ทั้งสิ้น

วิบุตย์ วิเชียรโชติ (2513 : 38) กล่าวว่า "ถ้าต้องการจะพัฒนาสังคมไปสู่สังคมอุตสาหกรรม หรือสังคมสัมฤทธิ์สัมพันธ (achieving society) ก็ควรเปลี่ยนบุคลิกภาพของชนเสียใหม่ โดยการเปิดประตูทางการสื่อสารระหว่างบุคคลให้มีความมากขึ้น ส่งเสริมให้ชนกล้าแสดง กล้าคิด พ่อแม่ไม่ควรสกัดกั้นความคิดเห็นของเด็ก ครูควรเน้นให้เด็กคิดสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ไม่นั่งฟังครูพูดคนเดียวแล้วจดไปท่องจำ วัฒนธรรมในครอบครัวของไทยเป็นดังนี้ วัฒนธรรมในสังคมเป็นดังนี้แล้ว ก็จะทำให้บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น จากประวัติศาสตร์การค้นพบทั้งหลาย ดังเช่น โคลัมบัส เบาเจามิน แฟรงคลิน กาลิเลโอ และ คาร์วิน บุคคลเหล่านี้กล้าคิด กล้าคัดค้านทั้งสิ้น จึงทำให้เขาค้นพบความรู้ใหม่ ๆ "

เราจะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับความคิดสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่น่าสนใจศึกษาประการหนึ่ง เพื่อจะได้ทราบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยแบบทอดทิ้งและแบบให้ควบคุมกรงจนเกินไป จะมีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์เพียงใด

๒) โดยทั่วไปแล้ว ครอบครัวไทยไม่ค่อยเข้าถึงความสำคัญของการอบรมเด็กให้มีความเป็นตัวของตัวเอง (ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง, 2509 : 18) กลายเป็นความเกรงกลัวอำนาจ แม้ว่าอำนาจนั้นจะมีการใช้โดยไม่ชอบธรรมและขัดกับหลักเหตุผล

ผลการศึกษาเรื่องอิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาการของเด็กที่ตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี (ละม้ายมาก ศรพิทักษ์ และคณะ, 2510 : 87 - 91) โดยวิธีการสัมภาษณ์ ได้รายงานผลการศึกษากว่า

“แม่ที่ตำบลนาป่าบ่งชี้ว่าอย่างหนึ่งที่ให้เด็กแสดงความสามารถผู้ใหญ่ ด้วยการกระทำตามคำสั่งทุกอย่างของพ่อแม่ การขัดคำสั่งของผู้ใหญ่นั้นเป็นการไม่เคารพเชื่อฟัง... การอบรมเช่นนั้น มีผลหลายประการ เช่น ช่วยให้ผู้ใหญ่ได้รับความสะดวกในการอบรมเด็ก เป็นการรักษาสัมพันธภาพระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ ช่วยให้เด็กมีความเกรงใจผู้อื่น

แต่ถ้าพิจารณาอีกแง่หนึ่ง คุณธรรมดังกล่าวอาจมีผลเสียต่อตัวเด็ก และสังคมโดยรวม อบรมหลายประการเช่นกัน เพราะในการฝึกอบรมให้เด็กยกย่องความเป็นผู้ใหญ่ และเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่อยู่ตลอดเวลา นั้นเป็นการบั่นทอนความเป็นตัวของตัวเองของเด็กอย่างยิ่ง คติที่ว่าเถียงผู้ใหญ่ควรถูกประการใด ๆ ผิดทั้งสิ้น ทำให้เด็กอยู่แต่ในกรอบความเห็นชอบและความปรารถนาของผู้ใหญ่ และอาจทำให้เด็กขาดความกระตือรือร้น ขาดความคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนขาดความต้องการสัมฤทธิ์ผลในระดับสูงด้วย”

๓) ความเกรงใจเป็นนิสัยประจำชาติของไทยประการหนึ่ง ดังที่ บลันชาร์ด (Blanchard, 1958 : 482) ได้เข้ามาศึกษาเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของไทย เขาได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า คนไทยมีคตินิยมเกรงใจหรือความวางเฉยอยู่เสมอ และมากเกินไป จนบางครั้งทำให้เกิดเป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าของงาน คนไทยมักจะพูดกันติดปากว่า “ไม่เป็นไร” “ใจเย็น” และ “เกรงใจ” ที่เป็นเช่นนั้นเพราะต้องการรักษาหน้า หรือถนอมหน้าใจผู้อื่นไว้ อันจะช่วยรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

การรักษามิตรภาพด้วยการแสดงกิริยาว่าจางอันคือถ้อยคำอันเป็นที่กล่าวขวัญของชาวต่างประเทศ ฟิลลิปส์ (Phillips, 1956 : 46 - 47) ได้สรุปบุคลิกภาพของคนไทยไว้ว่า “คนไทยโดยทั่วไปมีนิสัยเชื่องช้า เบื่อหน่าย สุขุม ซื่อสัตย์ ชอบเก็บตัว เป็นคนเมานวล มีน้ำใจโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ระวังระวังเรื่องคำพูด ไม่พูดในสิ่งที่ทำให้ผู้อื่นเกิดความไม่พอใจ เพราะถือว่า

ถ้าจะให้มิตรภาพเป็นไปด้วยดีแล้ว สิ่งที่ต้องระบือระวังที่สุดคือคำพูด"

14 จากความคิดเห็นและการศึกษาค้นคว้าของผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ก็น่าจะยืนยันได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่อาจมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็ก แต่เรายังไม่ทราบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบใดมีความสัมพันธ์ต่อความคิดสร้างสรรค์ และความเกรงใจของเด็กสูงกว่ากัน ซึ่งเรื่องนี้ เป็นสิ่งที่น่าศึกษาค้นคว้าให้ละเอียด ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็กกับความคิดสร้างสรรค์และความเกรงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตศึกษา 3 ... คำว่า ๑๐ ...

✓ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ต้องการจะทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ความคิดสร้างสรรค์ และความเกรงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหัวข้อต่อไปนี้

- ✓ 1. การอบรมเลี้ยงดูเด็กทั้งสามแบบ คือ แบบประชาธิปไตย แบบทอทัง และแบบให้ควบคุมครอบงำเกินไป มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนเพียงใด
- ✓ 2. การอบรมเลี้ยงดูเด็กทั้งสามแบบ จะมีความสัมพันธ์กับความเกรงใจของนักเรียนเพียงใด
- ✓ 3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกัน จะมีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันหรือไม่เพียงใด
- ✓ 4. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกัน จะมีความเกรงใจต่างกันหรือไม่เพียงใด
- ✓ 5. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงในกลุ่มตัวอย่าง ที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง ปานกลาง และต่ำ จะมีความสัมพันธ์กับความเกรงใจมากน้อยเพียงใด
- ✓ 6. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน จะมีความคิดสร้างสรรค์และความเกรงใจต่างกันหรือไม่เพียงใด

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. งานวิจัยครั้งนี้จะมีผลส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครอง ครู และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดู ความคิดสร้างสรรค์ และความเกรงใจของเด็ก
2. งานวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก กับ ความคิดสร้างสรรค์และความเกรงใจ อันจะเป็นแนวทางในการช่วยเหลือเด็กต่อไป
3. งานวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ทราบถึงความแตกต่างของความคิดสร้างสรรค์ และความเกรงใจของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ อันจะช่วยให้เป็นแนวทางในการปลูกฝังและพัฒนาสมรรถภาพของเด็กให้ตรงยิ่งขึ้น
4. งานวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาต่อไป

นิยามปฏิบัติการ

1. พ่อแม่ หมายถึง พ่อแม่หรือบุคคลอื่นที่ได้ให้การอบรมเลี้ยงดูนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมาเป็นเวลานานที่สุด
2. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2516 ของโรงเรียนประจำจังหวัดในเขตศึกษา 3 จำนวน 10 โรงเรียน โดยการสุ่มตัวอย่างมาเพียงโรงเรียนละ 12 เปอร์เซนต์ จากทุกห้องเรียน
3. การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ซึ่งสามารถแยกให้เห็นเด่นชัดใน 3 ลักษณะ คือการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบทอทัต และ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ควบคุมครอบงำเกินไป ซึ่งได้มาจากการทดสอบความรู้ลึกของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อพ่อแม่ของตน
4. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่ให้การอบรมเลี้ยงดูที่นักเรียนรู้สึกว่าเขาได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม พ่อแม่มีความอดทนไม่ตามใจจนเกินไป และเข้มงวดกวดขันจนเกินไป รู้จักยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก ให้ความร่วมมือตามโอกาสอันเหมาะสม

✕ 5. การยอมรับเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่ให้การยอมรับเลี้ยงดู ที่นักเรียนรู้สึกว่าเขาเองถูกเกลียดชัง หรือปล่อยให้ทำอะไร ๆ ได้ตามใจชอบ โดยไม่ใส่ใจเอาใจใส่ให้คำแนะนำช่วยเหลือเท่าที่ควร

✕ 6. การยอมรับเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่ให้การยอมรับเลี้ยงดู ที่นักเรียนรู้สึกว่าเขาเองถูกปฏิเสธไม่ให้ทำอะไรได้ตามใจปรารถนา หรือคอยควบคุมไปให้ได้รับความสะดวกในการกระทำที่ตนเองต้องการ และมักจะคอยคุ้มครองให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา

✕ 7. ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถที่จะรวบรวมสิ่งที่มีความสัมพันธ์เข้ากับสิ่งใหม่ รูปใหม่ และอาจมองไปในแง่ใดแง่หนึ่ง ความสามารถนั้นแสดงออกได้โดยกำหนดสิ่งเร้าให้ แล้วให้สิ่งเหล่านั้นเป็นเหตุกระตุ้นให้เกิดความคิดขึ้นหลาย ๆ ความคิด หลายแง่ หลายมุม แต่ต่อเนื่องสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ และสอดคล้องกับหลักความจริง (Fits the Reality Dimension of the World) กระบวนการสัมพันธ์นี้จะเริ่มระลึกสิ่งสามัญทั่ว ๆ ไป ก่อน ต่อไปจะระลึกได้ยากขึ้นทุกที บางทีคิดสร้างคำตอบขึ้นเอง คำตอบในตอนหลังจึงมักจะเป็นคำตอบเอกลักษณ์แปลกพิสดาร (unique) คนที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงจะระลึกได้หลายแง่ หลายมุม หลายทิศทาง จึงทำให้ได้คำตอบมาก ส่วนผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ จะระลึกได้น้อย และมักจะหยุดก่อนผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง

การศึกษาค้นคว้านี้ ความคิดสร้างสรรค์จะวัดได้ด้วยแบบทดสอบ ความคิดสร้างสรรค์ของ วอลลาซ และ โคแกน (Wallach and Kogan, 1956 : 28-44) จำนวน 3 ฉบับ ซึ่ง ไสว เลียมแก้ว (2514) ได้ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และประสิทธิ์ บัวคลี (2514) ได้ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คนที่ตอบแบบสอบถามได้หลายแง่หลายมุม แสดงว่า มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่า และจะได้คะแนนสูงกว่าคนที่คิดตอบแบบสอบถามในทิศทางเดียว หรือ คิดคำตอบน้อย

✕ 8. ความเกรงใจ เป็นกลวิธีทางจิตวิทยาที่บุคคลใช้รักษามรรยาททางสังคม บุคคลสัมพันธ์ (interpersonal relationship) ทัศนคติ และรักษาหน้า (self-image) ที่มีอยู่ในสังคมภาพเดิมหรือดีขึ้น โดยระงับที่ไม่ทำตามตั้งใจหรือความต้องการของตนเอง หรือ

จำต้องทำตรงกันข้ามกับความตั้งใจหรือความต้องการนั้น หรือเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างอื่น ส่วนมาก ความเกรงใจเกิดขึ้นในบุคคลที่มีฐานะทางสังคมต่ำกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ความเกรงใจวัดโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่ง ประสิทธิ์ บัวคลี (2514) ได้สร้างขึ้นตามโครงการทุนของ วรยุทธ วิเชียรโชติ (2513 : 6) คนที่ได้คะแนนในแบบสอบถามมาก แสดงว่ามีความเกรงใจมาก คนที่ได้คะแนนในแบบสอบถามน้อย แสดงว่ามีความเกรงใจน้อย

~~X~~

เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

1. การอบรมเลี้ยงดู

เนื่องจากครอบครัวมีส่วนสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพ พ่อแม่เป็นผู้ฝึกอบรมให้เด็กได้แสดงพฤติกรรมที่ตอบทั้งทางวัฒนธรรมและอารมณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวจะช่วยสร้างเสริมบุคลิกภาพให้แก่เด็ก เบอร์เกส (Burgess, 1953 : 185) โกลดราว่า "สตรีซึ่งได้พัฒนามาจากพันธกรรม เป็นเครื่องช่วยใ้บุคคลแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่บุคคลจะทำได้เท่านั้น แต่ถ้าเด็กไม่ได้รับวัฒนธรรมจากสิ่งแวดล้อมแล้ว เด็กเหล่านั้นจะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ไม่ได้" โดยเขาได้ยกตัวอย่างการค้นพบเด็กหมาป่า (The Wolf Child) ของหมอสอนศาสนาชาวอินเดียชื่อ ซิงห์ (Singh) มาประกอบ

(60) ~~X~~ ซิงห์ ได้จับเด็กหมาป่ามาสองคนเป็นหญิงทั้งคู่ คนโตมีอายุราว ๆ 8 ขวบ เขาให้ชื่อว่า กมล (Kamala) คนเล็กมีอายุประมาณขวบครึ่ง เขาให้ชื่อว่า อมรา (Amara) สันนิษฐานว่าเด็กทั้งสองนี้อยู่ในฝูงหมาป่ามาตั้งแต่เล็ก ๆ การแสดงท่าทาง การเคลื่อนไหว การกินและการส่งเสียงคำรามของเด็กทั้งสอง มีลักษณะแบบเดียวกับหมาป่าทั้งสิ้น เมื่อซิงห์ได้นำมาเลี้ยงไว้ประมาณปีเศษ กมลจะสามารถแสดงพฤติกรรมบางอย่างแบบมนุษย์ธรรมดาได้บ้าง แต่ทั้งคู่คงตายจากไป เบอร์เกส ได้ยืนยันว่าสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัวย่อมมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมและบุคลิกภาพของเด็กเป็นอย่างยิ่ง

ประมวล ดิกกินสัน (2511 : 135) ได้กล่าวถึงผลการค้นคว้าของ จอห์น โบวล์บี (John Bowlby) เกี่ยวกับอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อความเป็นอยู่ของเด็ก ซึ่งได้เสนอผลการค้นคว้าของดิกกินสันว่า "เด็กกำพร้าที่อยู่ตามสถานเลี้ยงดูเด็ก มักจะ

~~✱~~ เป็นโรคประหลาดชนิดหนึ่ง คือร่างกายไม่ยอมรับอาหาร แม้ว่าจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่าง ถูกอนามัย สถานที่สะอาดปราศจากเชื้อโรค มีอาหารก็เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย แต่ขาดการ อุดมช้อย่างใดชนิดหนึ่ง เพราะจำนวนคนเลี้ยงไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก คนเลี้ยงต้องวุ่นวายอยู่กับ เรื่องความสะอาดและอนามัยของเด็กอยู่ตลอดเวลา ไม่มีเวลามาหยอกหลอปรู้อภัย ปรากฏว่า มีเด็กหลายคนมีอาการลงท้อง ปวดท้อง เกิด เพราะอาหารที่กินเข้าไปได้แต่เพียงผ่านออกมาโดยมิได้ ย่อยแต่อย่างใด ผลสุดท้ายเกิดถึงแก่กรรมหลายราย โดยที่หาสาเหตุไม่พบ มีทางเดียวที่พอ วิจัยได้ ก็คือเด็กเหล่านี้ตายยากในชีวิตเพราะขาดความรักเมื่องคนที่ตนจะได้รับจากแม่หรือ ตัวแทนของแม่ ✱

การค้นคว้าในลักษณะคล้ายคลึงกันนี้ แอชลีย์ (Ashley, 1971 : 115) ได้ กล่าวถึงผลการค้นคว้าของ ดร. เรนน์ สปิซ (Renn Spitz) เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู เด็กแห่งนครนิวยอร์ก เขาได้แบ่งเด็กทารกออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกมารดาเป็นผู้เลี้ยงดูด้วย ตนเอง กลุ่มที่สองได้รับการเลี้ยงดูในสถานเลี้ยงดูเด็ก มีพยาบาลคอยดูแลอย่างใกล้ชิด โดยอัตราส่วน พยาบาล 1 คน ต่อเด็ก 7 - 12 คน ภายในระยะเวลา 2 ปี เด็กในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 239 คน ปรากฏว่าเด็กที่เลี้ยงดูในสถานเลี้ยงดูเด็กเสียชีวิตร้อยละ 37 ส่วนเด็กที่แม่เป็นผู้เลี้ยงดูเองไม่เสียชีวิตเลย

ไทเลอร์ (Tyler, 1965 : 462) ได้กล่าวถึงผลการทดลองค้นคว้าของ โกลด์ฟาร์บ (Goldfarb) โดยเปรียบเทียบเด็กวัยรุ่นที่อายุ 3 ปีแรกอยู่ในสถานเลี้ยงดูเด็ก กับเด็กที่ถูกนำไปเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม ซึ่งมีเพศและอายุเท่าเทียมกัน พบว่าเด็กที่อยู่ในสถาน เลี้ยงดูเด็กจะมีความเฉลียวฉลาด ความคิดเห็น ความจำ การวางแผนงานและการพัฒนาการ ทางด้านภาษาต่ำกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูเป็นบุตรบุญธรรม

1601 ✱ เกี่ยวกับการศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ บาลวิน (Balwin, 1948 : 127 - 136) ได้ทำการศึกษาเด็กอายุประมาณ 4 ขวบจำนวน 67 คน โดยให้ครูทำการสังเกต จักอันคัมภีร์จากพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็ก ปรากฏว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่ปกครองแบบ ประชาธิปไตย มักจะซุกซนก้าวร้าว ไม่ซื่อสัตย์ มีแผนในการดำเนินงาน อยากรู้ อยากเห็น ไม่ชอบเป็นผู้นำ บักรจะเป็นผู้นำกลุ่ม ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองโดยวิธีเผด็จการ

มักจะอยู่เงียบ ๆ เว้นบรยไม่ถาวรราวต่อเพื่อน ๆ มีความอยากรู้อยากเห็น และความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์อยู่ในวงจำกัด ชอบเพื่อน

ทางค่านิยมสัมฤทธิ์ทางเชาวน์ปัญญา สิ่งแวดล้อมของครอบครัวมีอิทธิพลต่อการ
ทางค่านิยมของเด็กมากเช่นเดียวกัน ดังที่ แบลร์ (Blair, 1962 : 33 - 34) ได้อ้าง
ถึงผลการค้นคว้าของแมรี สโกดาค (Marie Skodak) ซึ่งได้ศึกษาเด็กคนดกสมรสจำนวน
154 คน แม่ที่แท้จริงของเด็กพวกนี้มีระดับเชาวน์ปัญญา (I.Q.) ไม่เกิน 88 และพ่อประกอบ
อาชีพชั้นต่ำ เพื่อนำเด็กเหล่านี้ไปเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม ในครอบครัวของฐานะทาง
เศรษฐกิจและสังคมอยู่ในชั้นดี ตั้งแต่อายุไม่เกิน 6 เดือน อายุของกลุ่มเฉลี่ยเท่ากับ 2.8 เดือน
และได้ทำการทดสอบความสามารถทางสมองสองครั้ง ครั้งแรกเมื่อเด็กเข้ามาอยู่ในบ้านของ
พ่อบุญธรรม (Foster Father) เกือบ 2 ปี และทดสอบครั้งที่สองเมื่อเด็กเข้ามาอยู่ได้
ราว ๆ 4 ปี ปรากฏว่าเชาวน์ปัญญาของเด็กจากการทดสอบทั้งสองครั้งเท่ากับ 116 และ 112
ตามลำดับ ผลการทดสอบทั้งสองครั้งแสดงว่าเด็กมีความสามารถทางสมองใกล้เคียงกับเด็กธรรมดา
ผลการค้นคว้านี้เขาได้ให้ความเห็นว่า หากปล่อยให้เด็กพวกนี้อยู่กับพ่อแม่ที่แท้จริงอยู่ในบ้าน
ของตนแล้ว เชาวน์ปัญญาของเด็กเหล่านี้ต่ำกว่าปกติ

เพื่อสนับสนุนผลการค้นคว้าของแมรี สโกดาค แบลร์ (Blair, 1962 : 34-35)
ได้นำผลการศึกษาของสเปียร์ (Goerge S. Spear) มาประกอบเพิ่มเติม สเปียร์ ได้ศึกษา
เด็กในสถานสงเคราะห์ จำนวน 68 คน ซึ่งแม่เป็นพวกจิตพราม (feeble-minded)
มีเชาวน์ปัญญาเฉลี่ย 49.0 พิสัยระหว่าง 33 - 68 เด็กพวกนี้ได้นำไปเลี้ยงไว้ในสถานสงเคราะห์
เมื่ออายุต่างกัน เมื่อทำการทดสอบทางสมองแล้ว ปรากฏว่าเด็กพวกนี้มีเชาวน์ปัญญาต่างกัน
คือเด็กที่อาศัยอยู่บ้านตนไม่เกิน 2 ปี มี I.Q. เฉลี่ย 100.5 เด็กที่อยู่กับพ่อแม่ระหว่าง
12 - 15 ปี มี I.Q. เฉลี่ย 53.1 เชาวน์ปัญญาของเด็กพวกนี้มีส่วนผันแปรกับอายุ หมายความว่า
ว่าเด็กที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่เป็นเวลานานเท่าไร เชาวน์ปัญญาจะยิ่งลดลง และถ้าเด็กพวกนี้อยู่กับ
ครอบครัวต่อไป จะมีลักษณะเป็นเด็กจิตพรามอย่างแม่ การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าการอบรม
เลี้ยงดูที่บ้าน มีอิทธิพลต่อความสามารถทางสมองของเด็กมาก

ในคานาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น มอร์โร และ วินสัน (Morrow, and Winson, 1962 : 500 - 506) พบว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มักจะเป็นเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยกว่า ครอบครัวที่มีความเข้าใจและสนใจเด็ก เด็กที่รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว เด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่มีฐานะดี เด็กที่ถูกลงโทษบ่อย ๆ ปกป้องหรือกักขังเขาก็มีเด็กมากขึ้นไป ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กมักจะต่ำ แต่กลับผลการค้นคว้าของประยุทธ์ วัชรวิทย์ (2514 : 49) ซึ่งได้ทำการศึกษาค้นคว้าเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 199 คน พบว่า เด็กกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบคาดหวังเขาก็มีเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูโดยการให้ความรักและการลงโทษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และยังพบอีกว่าเด็กหญิงและเด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก จะมีระดับความมุ่งหวังในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

* 2. ความคิดสร้างสรรค์ จากเอกสารและการศึกษาค้นคว้า พอจะสรุปได้ดังนี้

2.1 ลักษณะต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการความคิดสร้างสรรค์ ทอร์แรนส์ (Torrance, 1965 : 5) ได้สรุปลักษณะของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ผลของความคิดสร้างสรรค์นั้นไม่ว่าจะเป็นจะต้องเป็นขั้นสูงเสมอไป เป็นคนว่า ต้องคิดค้นคว้า ประดิษฐ์ของใหม่ที่ยังไม่มีผู้ใดคิดมาก่อน หรือการสร้างทฤษฎีจะต้องใช้ความคิดทางค่านามธรรมอย่างสูงเท่านั้น แต่ความคิดสร้างสรรค์อาจเป็นขั้นใดขั้นหนึ่งต่อไปนี้ก็ได้

ขั้นที่ 1 เป็นขั้นที่แสดงออกมาอย่างอิสระในด้านความคิดริเริ่ม โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพของผลงาน

ขั้นที่ 2 งานที่เป็นผลผลิตขั้นนี้ต้องอาศัยทักษะบางอย่าง

ขั้นที่ 3 เป็นงานขั้นประติภาติคนสิ่งใหม่ ๆ โดยไม่ซ้ำแบบใคร เป็นความคิดที่แตกต่างไปจากบุคคลอื่น

ขั้นที่ 4 เป็นการปรับปรุงงานขั้นที่ 3 ให้ดีขึ้น

ขั้นที่ 5 เป็นความสามารถคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมขั้นสูง คิดหลักการใหม่ ๆ

ทอร์แรนส์ (Torrance, 1965 : 7) ได้รวบรวมผลงานของ แมคคินนอน (Mac Kinnon) ซึ่งได้พบว่าคุณสมบัติของผู้ที่บุคคลมีขั้นสูงไว้ดังนี้

- ชอบแสดงความเห็น
- ชอบคลุกคลีในสังคม
- ถือตนเองเป็นศูนย์กลาง
- เชื้อฉวน
- ชอบอิสระ
- ไม่กังวลใจ
- ยอมรับในสิ่งแปลก ๆ
- มีความกึกในลักษณะยืดหยุ่น
- มีความซับซ้อนในการรับรู้
- กล้าหาญ
- ไม่ชอบระเบียบ
- ชอบอยู่คนเดียวมากกว่าการรวมกลุ่ม

นักจิตวิทยาพบว่า (สรวงศ์ โควตระกูล, 2505 : 186) บุคลิกภาพที่เด่นชัดของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ คือมีความคิดริเริ่ม สามารถคิดและพลิกแพลงการแก้ปัญหาต่าง ๆ ใหญ่ลงไปด้วยก็ มีความมั่นใจในตนเอง ชอบอิสระ และไม่ยอมทำตามผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล มีความพยายาม ความอดทนอย่างทรหด เป็นผู้ไม่เลิกล้มความตั้งใจง่าย ๆ สำหรับเด็กวัยรุ่นนั้น ฮอลแลนด์ (Holland, 1961 : 136 - 137) ได้สรุปความเห็นไว้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่มีความคิดสร้างสรรค์มักชอบอิสระ มีการเก็บกด ไม่ชอบสมาคม มีความคิดริเริ่ม และเป็นผู้ต้องการประสบผลสำเร็จในอนาคต

ดังที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง จะมีความเป็นตัวของตัวเอง เป็นคนมีเหตุผลและมีความคิดริเริ่มดีกว่าผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ และเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง จะโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงนั้น จะคงได้รับการส่งเสริมคุณลักษณะ สมรรถภาพด้านความคิดสร้างสรรค์ให้พัฒนาเต็มที่ และบุคคลแรกที่จะส่งเสริมคุณลักษณะ คำนึงให้เด็กเกิดพ่อแม่ (Tadena, 1969 : 56 - 61)

2.2 วิธีการแสดงความคิดที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ วอลเลซ และโคแกน (Wallach and Kogan, 1965) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า เมื่อกลุ่มสิ่งเร้า อันเป็นลักษณะจำเพาะ (Attributes) ของสิ่งต่าง ๆ เขารวมกลุ่มประสาทในสมอง จะทำให้บุคคลมีสัมพันธภาพ (R - S) กับสิ่งนั้น ๆ ในชีวิตของบุคคลย่อมได้รับสัมผัสกับสิ่งเร้า อันเป็นลักษณะของสิ่งจำเพาะ จึงทำให้สัมผัสกับ (R - S) กับสิ่งต่าง ๆ มากมายด้วย ดังนั้นเมื่อสิ่งเร้าใด ๆ มาเรากลุ่มเซลล์ประสาทในสมอง จะทำให้กลุ่มเซลล์ประสาทที่เป็นดังกับของ

สิ่งต่าง ๆ แสดงปฏิกริยาตอบ เป็นดังนี้ต่อเนื่องกันไป อาการที่ R - S แสดงปฏิกริยานี้ เรียกว่าการระลึกได้ ดังนั้น ถ้า R - S แสดงปฏิกริยาต่อเนื่องกันไปใ้พวกที่ย่อมระลึกใ้พวก ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง จะระลึกใ้มาก ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำจะระลึกใ้น้อย การระลึกใ้พวกย่อมจะมีโอกาสระลึกสิ่งใ้ผู้ระลึกไม่ใ้ หรือที่เรียกว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว (unique) บางทีสิ่งนั้นอาจได้แก่สิ่งใ้ใหม่ ความสัมพันธ์อันนี้อาจเป็นไปโดยบังเอิญหรือจงใจก็ได้ ตัวอย่าง เช่น เด็กเห็นภาพเส้นขยุกขยิกสูง ๆ ต่ำ ๆ ก็อาจมีคำตอบว่าเป็นภูเขา กลิ่น รอยเท้าของ กระเจ๊ก รอยขยัก ของขอบกระดาษที่ถูกขยำ ถ้าคำตอบสุดท้ายเป็นคำตอบที่ไม่ซ้ำกับของคนอื่น ๆ ในกลุ่มตัวอย่าง ก็ใ้ถือว่าเป็นคำตอบเอกลักษณ์ (unique)

✱ เขาจึงสรุปว่าความคิดสร้างสรรค์คือความสามารถที่จะโยงความสัมพันธ์ (association) กันได้ คือเมื่อระลึกถึงสิ่งใดใ้ก็เป็นแนวทางใ้ระลึกถึงสิ่งอื่นต่อ ๆ กันไป สัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ เช่น เมื่อเห็น "โคะ" ทำให้นึกถึงเกาอี้ ไม้ ที่ตั้งของ เป็นต้น ซึ่งคำที่ระลึกออกมาต่างก็เป็นสิ่งกับที่เก็บสะสมอยู่ในสมองของตน เมื่อมีสิ่งใ้มากระตุ้นก็จะตอบสนองออกมานั้น อาจจะถูกกล่าวสั้น ๆ ใ้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการอันหนึ่งที่อยู่ระหว่างสิ่งใ้ (S) และการตอบสนอง (R)

เบนท์เลย์ (Bentley, 1966 : 269 - 271) ได้ศึกษาเรื่องความคิดสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงวิชาการ โดยใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยมินเนโซตา จำนวน 75 คน เป็นชาย 59 คน หญิง 16 คน วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบทดสอบความรู้และความเข้าใจ (Cognition Operation) ความจำ (Memory Operation) ความคิดทางเคียว (Convergent Thinking) ความคิดหลายทาง (Divergent Thinking) และการประเมินค่า (Evaluation) ส่วนเครื่องมือใ้วัดความคิดสร้างสรรค์ คือแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของมินเนโซตา ฟอร์มเอช ผลการศึกษาปรากฏว่า ความรู้ความเข้าใจและความจำไม่สัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ ส่วนความคิดหลายทางและการประเมินค่ามีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์สูง

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับวัฒนธรรม วอลเกอร์ (Walker, 1969 : 243 - 246) ได้สำรวจความคิดสร้างสรรค์ระหว่างนักเรียนแมกซิกัน โดยนำแบบทดสอบ

 ของฟอร์แมนส์มาแปล แล้วนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้น 3 ถึงชั้น 7 ในโรงเรียน 4 โรงเรียน ซึ่งมีวัฒนธรรมต่างกัน เขาพบว่าระดับชั้นไม่ใช่เป็นตัวแปรที่ทำให้ความยืดหยุ่น ความคล่อง และความคิดที่เป็นของตัวเอง โดยเฉพาะต่างกัน แต่วัฒนธรรมเป็นตัวแปรอิสระที่ทำให้ตัวแปรตามต่างๆ ดังกล่าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การก่นควาในทำนองเดียวกันนี้ ประสิทธิ์ บัวคลี (2514 : 82 - 83) ได้ทำการศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2513 จำนวน 416 คน ซึ่งประกอบด้วย นักเรียนไทยต่างจังหวัดจำนวน 100 คน เป็นชาย 50 คน หญิง 50 คน นักเรียนไทยในกรุงเทพฯ 100 คน เป็นชาย 50 คน หญิง 50 คน และนักเรียนนานาชาติ 216 คน เป็นชาย 99 คน หญิง 117 คน (ผลปรากฏว่าเมื่อพิจารณาความวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนไทยในต่างจังหวัด นักเรียนไทยในกรุงเทพฯ และนักเรียนนานาชาติ มีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ)

จากผลการศึกษาของบุคคลทั้งสอง จะเห็นว่าวัฒนธรรมของชุมชนและครอบครัว มีอิทธิพลสำคัญต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ซึ่งเรื่องนี้จะเกี่ยวข้องกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

2.4 ลักษณะความแตกต่างของความคิดสร้างสรรค์ระหว่างเพศ แมคโกบี (Maccoby, 1966 : 27) กล่าวสรุปผลการศึกษาของหลายคนว่า ระหว่างชายและหญิงโดยทั่วไป มีความแตกต่างทางความคิดสร้างสรรค์คนอย่มาก แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการศึกษา ถ้าเน้นในแง่การแก้ปัญหาหรือสร้างปัญหาใหม่จากปัญหาเก่า ปรากฏว่าชายมีความสามารถสูงกว่าหญิง แต่ถ้านำแนวคิดหลายทิศทาง (Divergent Thinking) แล้ว หญิงจะมีความสามารถสูงกว่าชาย

นงนุช วรรณวาทะ (2514) ได้ทำการศึกษานักเรียนฝึกหัดครูระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2513 ของวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 169 คน เป็นชาย 64 คน หญิง 105 คน พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้น สุธันต์ ปริษามารถ (2515) ได้ศึกษากับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2514 ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตนครหลวงกรุงเทพมหานคร
จำนวน 200 คน พบว่านักเรียนหญิงมีความกิดสร้างสรรค์มากกว่านักเรียนชาย สอดคล้องกับผล
การกนวาของ กอนเนอร์ (Conner) และ แมคแวน (Macwan) ที่พบว่า เด็กหญิงมีความ
กิดคล่องกว่าเด็กชาย แต่ไม่สอดคล้องกับผลการกนวาของ โซติ เพอร์ธัน (2514 : 71)

วิจิ เกตุขำ (2515 : 82) และ เขาวนา ยุทธสุริยพันธ์, (2514 : 80) ซึ่งพบว่านักเรียน
ชายกับนักเรียนหญิงมีความกิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน

แม่แต่ ประสิทธิ์ บัวกลี (2514) ซึ่งได้ทำการศึกษานักเรียนไทยในต่างจังหวัด
ชาย 50 คน หญิง 50 คน นักเรียนไทยในกรุงเทพฯ ชาย 50 คน หญิง 50 คน และ
นักเรียนนานาชาติ จำนวนชาย 99 คน หญิง 117 คน ก็ไม่พบว่านักเรียนชายกับนักเรียนหญิง
ในกลุ่มตัวอย่างทั้งสามนี้มีความกิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ไสว เลี่ยมแก้ว (2514) ได้ศึกษานักเรียนชั้นประถมปีที่ 7 ประจำปีการศึกษา
2513 ในเขตเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช จำนวน 424 คน เป็นชาย 251 คน หญิง 173 คน
ก็ไม่พบว่าในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง มีความกิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติ

✕ 3. ความเกรงใจ

✕ 3.1 สาเหตุและผลของความเกรงใจ วิรุทธ และ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ
(2513 : 6 - 23) ได้ศึกษาปัสติคและนักกีกษาที่มาจากต่างจังหวัด จำนวน 170 คน ข้าราชการครู
ในจังหวัดพระนครและจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 150 คน โดยใช้แบบสอบถามชนิดสัมพันธคำ
หรือกำหนดคำ "เกรงใจ" และ "ไม่เกรงใจ" เป็นคำหลัก แล้วให้กลุ่มตัวอย่างหาคำอื่น ๆ
ที่สัมพันธ์กับมาตอบ ผลปรากฏว่า สาเหตุของความเกรงใจมาจากพ่อแม่ ครูอาจารย์ เพื่อน
ญาติได้กว่า ผู้ที่มีพระคุณ ผู้บังคับบัญชา ขวั้นธรรม ประเพณี และความกนเคย

✕ ส่วนผลของความเกรงใจทำให้เกิดการรอกอย การปฏิบัติตาม การกระทำผิด
การผูกเพ็ญ ความไม่กล้ารับกวนมุกกลล่อน ความทุกข์ ความไม่เป็นตัวของตัวเอง ความอดทน
ความดั่งเลใจ ความระมัดระวัง ไม่คอบ ✕

อาจจะทอนให้เห็นว่า บุคคลที่ก้าวร้าวมักจะทำอะไรตามใจตนเอง ก็ทำตาม Id ของตน มากกว่าทำตาม Super ego ... สาเหตุที่ทำให้บุคคลก้าวร้าวประการหนึ่ง อาจเป็น เพราะการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม คือค่านิยมแบบประสบการณ์ อ่อนน้อมก่อน และในขณะที่เด็กนั้นใช้อำนาจควบคุม ก็ปฏิเสธหรือไม่ยอมรับการโต้แย้งจากเด็ก จึงทำให้บุคคลผู้อยู่ในครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ ต้องเก็บกดความไม่พอใจไว้ ประกอบกับการรับรู้ของบุคคลนั้นถูกควบคุมและปฏิเสธในขณะเดียวกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวทั้งสองประการ จึงทำให้บุคคลนั้นเกิดความรู้สึกแค้นใจ และพัฒนาไปเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวในที่สุด

3.3 วัฒนธรรมของครอบครัวกับความเกรงใจ ประสิทธิ์ บัวคลี (2514 : 92 - 97) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความเกรงใจ และความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนไทยต่างจังหวัด ในกรุงเทพฯ และนักเรียนนานาชาติ ชั้น ม.ศ. 3 ปีการศึกษา 2514 จำนวน 416 คน จากการเปรียบเทียบความเกรงใจระหว่างเด็กไทยกับเด็กนานาชาติ พบว่า นักเรียนนานาชาติมีความเกรงใจน้อยกว่านักเรียนไทยทั้งสองกลุ่ม เขาจึงสรุปว่าผลที่ออกมาเช่นนี้ ย่อมยืนยันให้เห็นได้ว่า สังคมแบบสัมฤทธิ์สัมพันธ์ (เด็กนานาชาติ) เปิดโอกาสให้เด็กรู้สึกเป็นอิสระ และมีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นของตนมากกว่าเด็กในสังคมไมตรีสัมพันธ์

นิคม กังคะพิภพ (2516 : 13) ได้ศึกษาความเกรงใจของเด็กที่มาจากครอบครัวไทย กับเด็กที่มาจากครอบครัวจีน จำนวน 80 คน เป็นชาย 40 คน หญิง 40 คน พบว่าความเกรงใจของเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวไทย สูงกว่าวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวจีนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้เพราะความเกรงใจ เป็นทั้งบุคลิกภาพและค่านิยมที่เด่นของไทย ถือกันว่าเป็นคุณสมบัติของผู้ดี ผู้มีบรรยาบท ดังนั้น ปิตามารดาไทย จึงให้กรอบบรรทัดของตน ให้มีความเกรงใจต่อบุคคลทุกระดับ ประกอบกับสภาพสังคมไทยเป็นสังคมไมตรีสัมพันธ์ บุคคลมีความต้องการในการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูง มีการถืออาวุโส จึงเป็นส่วนประกอบที่ทำให้ความเกรงใจในเด็กไทยสูง

3.4 ความเกรงใจกับความคิดสร้างสรรค์ บุญลือ ทองอยู่ (2514 : 59) ได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของความคิดแบบสับสน กับผลสัมฤทธิ์ทางวิทยาศาสตร์และความเกรงใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2513 จำนวน 183 คน เป็นชาย-

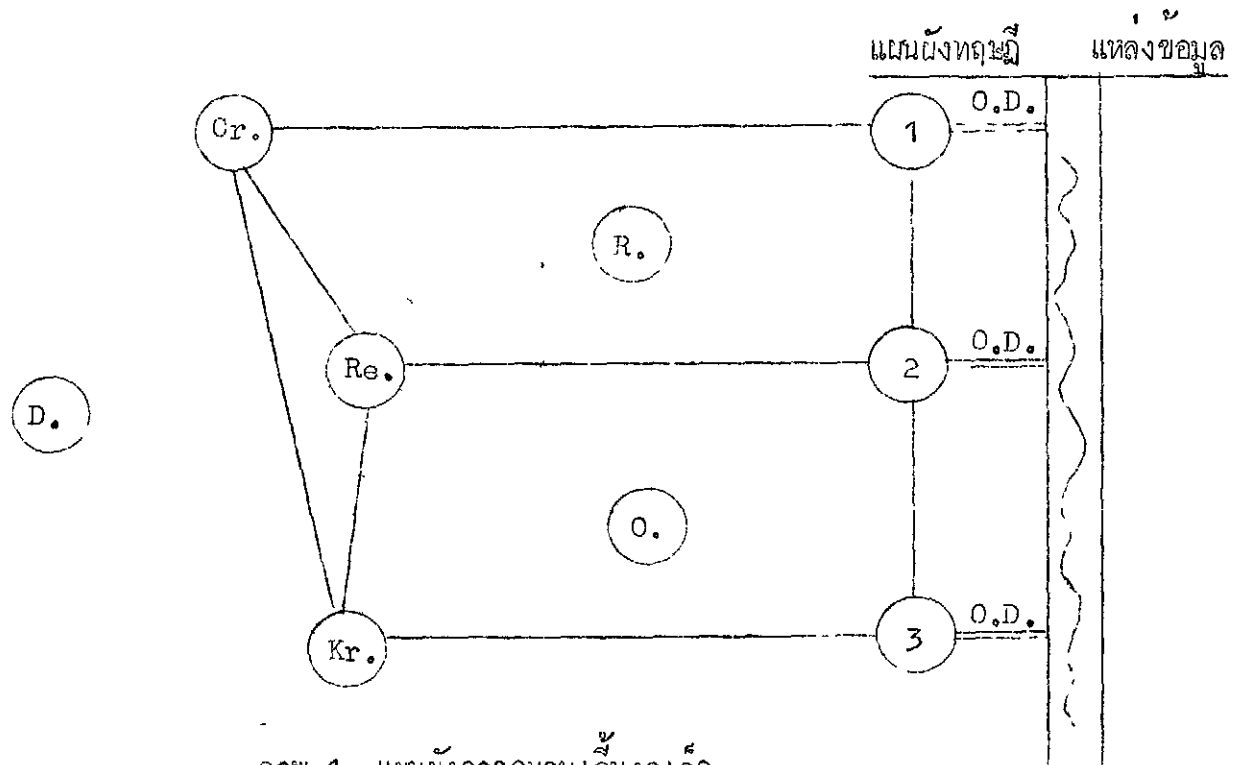
62 คน หญิง 121 คน พบว่านักเรียนที่มีความเกรงใจต่างกัน มีความคิดแบบสับสนสับสน ไม่ต่างกันอย่างน้อยสำคัญทางสถิติ แต่ผลการทบทวนของประสิทธิ์ บัวคลี ยืนยันว่านักเรียนนานาชาติ ซึ่งมีความเกรงใจน้อย มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กไทย ซึ่งมีความเกรงใจมากกว่า

X 3.5 ลักษณะความเกรงใจกับความแตกต่างระหว่างเพศ มุหงว วชิระศักดิ์มงคล (2516 : 80) ศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบความเกรงใจ การรักษานา และแรงจูงใจ ไม่สัมพันธ์ ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายไทย กับนักเรียนเชื้อสายจีน ในกรุงเทพมหานคร และ จังหวัดในภาคเหนือ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเกรงใจระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย แล้ว พบว่า เพศหญิงมีความเกรงใจสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผล การศึกษาของ วิราพร เทพวิระพงศ์ (2514) และ ปราชญ์ลาภณ์ กัณเณตร (2515) จึงยืนยันว่าการอบรมเลี้ยงดูระหว่างบุคคลทั้งสองเพศนี้ ในสังคมไทยมีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะหญิงมักจะได้รับการฝึกอบรมให้เป็นคนเรียบร้อย สงบเสงี่ยม อ่อนหวาน และจะต้อง ประพฤติให้อยู่ในกรอบประเพณีอยู่เสมอ อันทำให้ขาดความอิสระในตนเอง ซึ่งตรงกันข้ามกับ เพศชาย ซึ่งมักจะได้รับการอบรมเพื่อที่จะเป็นผู้นำของครอบครัว จึงมักจะมีอิสระในตนเอง มีการตัดสินใจด้วยเหตุผลมากกว่าฝ่ายหญิง แต่การศึกษาของประสิทธิ์ บัวคลี (2514 : 60) พบว่า ในบรรดานักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็นนักเรียนไทยในกรุงเทพฯ ในต่างจังหวัด และ นักเรียนนานาชาติ นักเรียนชายมีความเกรงใจไม่แตกต่างกับนักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการศึกษานี้ยังขัดแย้งกันอยู่

เจนต์ พันธุ์ศรี (2513 : 1 - 6) ได้ศึกษาความเกรงใจระหว่างศิษย์ กับ อาจารย์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรี และนิสิตปริญญาโท จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 60 คน พบว่านิสิตหญิงกับนิสิตชาย มีความเกรงใจอาจารย์ไม่แตกต่างกัน และนิสิตหญิงจะมีความเกรงใจอาจารย์ที่ไม่เป็นกันเองมากกว่าอาจารย์ที่สนิทสนมเป็นกันเอง

โครงสร้างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

จากการศึกษาทฤษฎีความแล้ว อาจสร้างเป็นโครงสร้าง (Structure) ของการอบรมเลี้ยงดูเด็ก โดยมีสังกรณ (Construct) เป็นองค์ประกอบ ดังภาพ 1

ภาพ 1 แผนผังการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

O.D. = นิยามปฏิบัติการ (Operational Definition)

1. = Creative Thinking Test

2. = Rearing Test

3. = Krengchai Test

Re. = Child Rearing Methods

D. = Democracy Method

R. = Rejection Method

O. = Overprotection Method

Kr. = Krengchai

Cr. = Creative Thinking

Observation Data

(พฤติกรรมที่แสดงออก
โดยดูจากผลงานที่ได้จาก
แบบทดสอบต่าง ๆ)

ภาพ 1 ให้เห็นความสัมพันธ์ของสังกร์การอบรมเลี้ยงดูเด็ก 3 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป กับสังกร์อื่นอีก 2 ชนิด คือความคิดสร้างสรรค์และความเกรงใจ ซึ่งถ้ามีอยู่จริงแล้ว สังกร์เหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กัน

ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะสังกร์ที่ชัดเจนหนัก คือการอบรมเลี้ยงดู ความคิดสร้างสรรค์ และความเกรงใจ ซึ่งถ้ามีอยู่จริงแล้วผลที่ได้จากแบบสอบถามนั้น เมื่อนำมาหาค่าความสัมพันธ์กันแล้ว น่าจะมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอบเขตของการศึกษาก่อนหน้า

1. กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2516 ของโรงเรียนประจำจังหวัดคันทันเขตศึกษา 3 ซึ่งได้แก่จังหวัดสงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และชุมพร จำนวน 10 โรงเรียน โดยการสุ่มตัวอย่าง (simple random sampling) มาร้อยละ 12 ของทุก ๆ ห้องเรียน ได้นักเรียนจำนวน 382 คน เป็นชาย 203 คน หญิง 179 คน

2. ตัวแปร (Variables) ตัวแปรต่าง ๆ ที่จะศึกษา มีดังนี้

ก. ค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 3 ตัว

- การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่
- ความคิดสร้างสรรค์
- ความเกรงใจ

ข. ค้นหาอิทธิพลรวมของตัวแปรต่าง ๆ กับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก แบ่งออกเป็นลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1) ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ที่จะศึกษา คือ

- เพศ
- การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
- การอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง

- การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป

2) ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

- ความคิดสร้างสรรค์

- ความเกรงใจ

การทดสอบเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ความคิดสร้างสรรค์ และความเกรงใจ ผู้วิจัย
ได้รวบรวมข้อมูลร่วมกับศึกษานิเทศก์หมวดวัดผลการศึกษาของแต่ละจังหวัดในเขตศึกษา 3 และ
การศึกษารังนี้ จะกระทำในขอบข่ายและความมุ่งหมายเท่านั้น

* สมมติฐานในการศึกษา

จากเอกสารและการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง ได้นำมาเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานการ
วิจัยดังนี้

- ✓ 1. ความเกรงใจจะมีความสัมพันธ์ทางลบกับความคิดสร้างสรรค์
- ✓ 2. กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมแบบประชาธิปไตย และแบบทอดทิ้ง น่าจะมีความสัมพันธ์
ทางบวกกับความคิดสร้างสรรค์
- ✓ 3. กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป น่าจะมีความ
สัมพันธ์ทางลบกับความคิดสร้างสรรค์
- ✓ 4. กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป น่าจะมีความ
สัมพันธ์ทางบวกกับความเกรงใจ
- ✓ 5. กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป
แต่ละพวก นักเรียนชายน่าจะมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนหญิง
- ✓ 6. กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง
น่าจะมีความคิดสร้างสรรค์และความเกรงใจไม่แตกต่างกัน
- ✓ 7. กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป
นักเรียนหญิงจะมีความเกรงใจมากกว่านักเรียนชาย
- ✓ 8. กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย น่าจะมีความคิดสร้างสรรค์

มากกว่านักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และนักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งน่าจะมีความ
 กิเลสสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป

๑. กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป น่าจะมีความ
 เกรงใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และนักเรียนที่ได้รับการอบรม
 เลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย น่าจะมีความเกรงใจมากกว่านักเรียนที่อบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง.

(๑๖/๔๖๓)

บทที่ 2 (3)

วิธีดำเนินการค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศการศึกษา 2516 โรงเรียนประจำจังหวัดในเขตศึกษา 3 คือ จังหวัดสงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และชุมพร จังหวัดละ 2 โรงเรียน โดยสุ่มตัวอย่างมาห้องเรียนละ 12 เปอร์เซนต์ ได้กลุ่มตัวอย่าง 382 คน เป็นนักเรียนชาย 203 คน หญิง 179 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนนักเรียนของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามจังหวัด โรงเรียน และเพศนักเรียน

จังหวัด	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน		เลือกได้
		ชาย	หญิง	
สงขลา	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	58	-	44
	วิทยาลัยอาชีวศึกษา	-	40	34
พัทลุง	พัทลุง	41	-	26
	สตรีพัทลุง	-	36	24
นครศรีธรรมราช	เบญจมาภรณ์	25	-	19
	วิทยาลัยนครศรีธรรมราช	-	29	18
สุราษฎร์ธานี	สุราษฎร์ธานี	40	-	28
	สตรีสุราษฎร์ธานี	-	35	27
ชุมพร	ศรีราษฎร์	39	-	31
	สตรีชุมพร (สะพานหินวิทย)	-	30	32
	รวม	203	179	382

เมื่อทำการทดสอบและตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดู ตามหลักเกณฑ์การให้คะแนนของแบบทดสอบนั้นแล้ว จึงได้คัดนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างออกไป 99 คน เนื่องจากคะแนนสูงสุดที่ได้จากแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบทอคหิง หรือแบบ-ให้ควบคุมครองจนเกินไป อย่างใดอย่างหนึ่ง มากกว่าคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูที่รองลงมาไม่ถึง 5 คะแนน เหลือไว้ทำการวิเคราะห์ 283 คน

ตาราง 2 แสดงจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง แยกตามวิธีการอบรมเลี้ยงดู และเพศของนักเรียนแต่ละโรงเรียน

โรงเรียน	ประชาธิปไตย		ทอคหิง		คุมครอง	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
มหาวิทยาลัยราช	22	-	12	-	10	-
วรนารีเฉลิม	-	21	-	2	-	11
พัทลุง	7	-	8	-	11	-
สตรีพัทลุง	-	11	-	10	-	3
เบญจมาภานุทิศ	13	-	6	-	-	-
กัลยาณิศรีธรรมราช	-	10	-	2	-	6
สุราษฎร์ธานี	18	-	8	-	2	-
สตรีสุราษฎร์ธานี	-	9	-	8	-	10
กรีนกัญ	14	-	9	-	8	-
สตรีชุมพร	-	14	-	11	-	7
รวม	74	65	43	33	31	37
รวมทั้งสิ้น	139		76		68	

เมื่อพิจารณาตามประเภทการอบรมเลี้ยงดูและเพศของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง 2 จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จำนวน 139 คน เป็นชาย 74 คน หญิง 65 คน การอบรมเลี้ยงดูแบบทอคทิงจำนวน 76 คน เป็นชาย 43 คน หญิง 33 คน การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป จำนวน 68 คน เป็นชาย 31 คน หญิง 37 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

✓ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ 3 ชุด คือ แบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดู แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ และแบบทดสอบความเกรงใจ แบบทดสอบแต่ละชุดมีลักษณะและเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

✓ 1. เครื่องมือทดสอบการอบรมเลี้ยงดู แบบทดสอบชุดนี้มี 3 ตอน ๆ ละ 20 ข้อ ข้อ 1 - 20 เป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบทอคทิง ข้อ 21 - 40 เป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ข้อ 41 - 60 เป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป

1.1 การสร้างแบบทดสอบ ได้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การหาพฤติกรรมเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อให้เด็กเรียนเขียนพฤติกรรมต่าง ๆ ของพ่อแม่ ที่เด็กเรียนรู้ว่าเป็นวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบทอคทิง หรือแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป โดยให้ช่องว่างให้นักเรียนเขียนพฤติกรรมตามประเภทการอบรมเลี้ยงดูแบบละ 5 คำตอบ นำแบบทดสอบดังกล่าวไปทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2516 ของโรงเรียนวรานุกูล จังหวัดสงขลา จำนวน 145 คน แล้วนำคำตอบเหล่านั้นมาวิเคราะห์หาความถี่ของพฤติกรรม

ระยะที่ 2 การพิจารณาเลือกประเภทของพฤติกรรมใดบ้างพฤติกรรมต่าง ๆ ตามอันดับความถี่สูงของคะแนนตามประเภทของการอบรมเลี้ยงดู ประเภทละ 30 พฤติกรรม มาสร้างเป็นแบบทดสอบอีกฉบับหนึ่ง มีจำนวน 90 ข้อ เพื่อให้เด็กเรียนพิจารณาว่าพฤติกรรมนั้น ๆ เป็นวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบทอคทิง หรือแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป

นำแบบทดสอบดังกล่าวไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสงเคราะห์ประชา โรงเรียนกลับเพชรศึกษา จังหวัดสงขลา จำนวน 157 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์

หาความถี่ของพฤติกรรมแต่ละประเภท

ระยะที่ 3 การวิเคราะห์พฤติกรรม นำพฤติกรรมที่วิเคราะห์ได้มาเขียนเป็นแบบทดสอบใหม่ โดยเลือกเฉพาะพฤติกรรมที่มีความถี่สูงอันดับ 1 - 25 ของแต่ละประเภทการอบรมเลี้ยงดู และให้นักเรียนตอบโดยการจิ้มกับคูปอง

นำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนแจ้งวิทยา โรงเรียนวังค จังหวัดสงขลา จำนวน 102 คน แล้วนำมาทรววิเคราะห์หาค่าความแตกต่าง (t-test) และความเชื่อมั่น (Reliability)

ในการหาค่า t-test นั้น ได้นำกระดาษคำตอบมาเรียงลำดับคะแนนจากสูงที่สุดไปหาต่ำสุด โดยแยกตามประเภทของการอบรมเลี้ยงดู นำคะแนน 25 เปอร์เซนต์บนและล่าง มาวิเคราะห์หาค่า t เลือกเฉพาะข้อพฤติกรรมที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปไว้ เพราะ เอ็ดเวิร์ด (Edwards, 1957 : 153 - 154) ให้ความเห็นว่าแบบทดสอบที่มีค่า t ตั้งแต่ระดับนี้ขึ้นไปคือภาพสูง ถ้า t ของแบบทดสอบแต่ละข้อมีรายละเอียดตามภาคผนวก ก.

การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ได้เลือกเอาข้อพฤติกรรมที่มีค่า t สูง ของแต่ละประเภทของการอบรมเลี้ยงดูมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split-half) ใช้สูตรของกาเร็ต (Garrett, 1966 : 143) ได้ค่าความเชื่อมั่นของการอบรมเลี้ยงดูแต่ละประเภท (N = 62) ดังนี้

การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	0.9855 ✓
การอบรมเลี้ยงดูแบบทอคิด	0.9945 ✓
การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป	0.9830

หลังจากทรววิเคราะห์คะแนนของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย ได้วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับอีกครั้งหนึ่ง (N = 283) ได้ค่า $r_{tt} = 0.9692$

เมื่อได้ค่าจำแนกความแตกต่าง (t-distribution) เป็นที่พอใจแล้ว ได้นำพฤติกรรมเหล่านั้นมาสร้างเป็นแบบทดสอบที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลจำนวน 60 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน พฤติกรรมที่ 1 - 20 เป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบทอคิด ข้อ 21 - 40 เป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ข้อ 41 - 60 เป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป

กึ่งตัวอย่าง

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติกับนักเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(๐) นักเรียนร่วมรับประทานอาหารกับพ่อแม่					
(๐๐) นักเรียนถูกพ่อแม่ตีให้เสียชาย					

๗ ล ๖

1.2 เกณฑ์การให้คะแนน ในการตรวจให้คะแนนนั้น คำตอบที่นักเรียนกาเครื่องหมายในช่อง "มากที่สุด" ให้ 5 คะแนน "มาก" ให้ 4 คะแนน "ปานกลาง" ให้ 3 คะแนน "น้อย" ให้ 2 คะแนน และ "น้อยมาก" ให้ 1 คะแนน เมื่อรวมคะแนนแต่ละข้อ ทั้ง 20 พฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนแล้ว นักเรียนคนใดได้คะแนนข้อหนึ่งข้อใดมากกว่า คะแนนในข้อรองลงมาไม่ต่ำกว่า 5 คะแนน จะถือว่านักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามประเภทที่ได้คะแนนสูงสุด การหาค่าความแตกต่าง 5 คะแนน หรือเท่ากับคะแนนเต็มของหนึ่งพฤติกรรมนั้น เพื่อจะได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างตามประเภทของการอบรมเลี้ยงดูได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

	หอคติง	ประชาธิปไตย	คุ้มครอง
คะแนนของนาย ก.	69	75	67
คะแนนของนาย ข.	76	80	50

จึงจัดให้นาย ก. ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เพราะได้คะแนนสูงกว่าคะแนนรองลงมา คือหอคติงมากกว่า 5 คะแนน ส่วนของนาย ข. ต้องคัดออกไปไม่นำมาวิเคราะห์ เพราะคะแนนประชาธิปไตยสูงกว่าหอคติงไม่ถึง 5 คะแนน แม้จะมากกว่าการให้ความคุ้มครองจนเกินไปถึง 30 คะแนนก็ตาม

2. เกรียงมีวัดความคิดสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบของ ไสว เลี่ยมแก้ว ซึ่งได้ดัดแปลงมาจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของวอลลาชและโคแกน (Wallach and Kogan) มีด้วยกัน 5 ฉบับ คือให้ระลึกรถึงสิ่งที่เป็นประ^๑เภทเดียวกัน (Instance) ประโยชน์ของสิ่งของ (Alternate Uses) ความ^๒เหมือน (Similarities) ความหมายของภาพเส้น (Line Meaning) แต่ผู้วิจัยนำมาใช้เพียง 3 ฉบับ คือประโยชน์ของสิ่งของ ความเหมือน และความหมายของภาพเส้น เพราะจากการทดลองของ ไสว เลี่ยมแก้ว (2514 : 32) พบว่า แบบทดสอบทั้ง 5 ฉบับ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .01 หมายความว่า ถ้าจะทดสอบความคิดสร้างสรรค์แล้ว ไม่จำเป็นต้องใช้ทั้ง 5 ฉบับก็ได้

2.1 ตัวอย่างแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ แบบทดสอบทั้ง 3 ฉบับมีลักษณะดังนี้

2.1.1 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับประโยชน์ของสิ่งของ เป็นคำถามที่ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของสิ่งของที่กำหนดให้มาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ มีจำนวน 8 ข้อ ดังตัวอย่าง

(๐) ให้นักเรียนบอกว่าหมวก ใช้ทำอะไรได้บ้าง บอกมาให้มากที่สุด

2.1.2 ตัวอย่างแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ เกี่ยวกับความเหมือน ในแบบทดสอบแต่ละข้อจะกำหนดคำไว้ 2 คำ ให้นักเรียนบอกว่าคำทั้งสองนั้น มีอะไรคล้าย หรือ เหมือนกันบ้าง ให้บอกมาให้มากที่สุด มีจำนวน 5 ข้อ ดังตัวอย่าง

(๐) เสื้อกับกางเกง มีอะไรที่คล้ายหรือเหมือนกันบ้าง บอกมาให้มากที่สุด

2.1.3 ตัวอย่างแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ เกี่ยวกับความเหมือนของภาพเส้น แต่ละข้อได้กำหนดภาพให้ภาพหนึ่ง ให้นักเรียนดูภาพที่เป็นเส้น ๆ นั้นว่าเห็นเป็นรูปอะไรบ้าง เมื่อเห็นแล้วกริบบเขียนลงในกระดาษคำตอบ มีจำนวน 8 ข้อ ดังตัวอย่าง

คำตอบ พระอาทิตย์ ระเบิด เมฆคน พัดลม
เห็ด พุ่มไม้ ...

2.2 เกณฑ์การตรวจให้คะแนน คะแนนความคิดสร้างสรรค์ 2 ชนิด คือ
คะแนนจำนวน (Quantity) และคะแนนเอกลักษณ์ (Unique) ซึ่งมีวิธีให้ดังนี้

2.2.1 คะแนนจำนวน คือคะแนนของคำตอบแต่ละข้อ คำตอบหนึ่ง
ให้ 1 คะแนน ไม่ว่าจะเป็คำตอบที่ซ้ำกับของผู้อื่นในกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ เมื่อเอาคะแนนมา
รวมกันแล้วก็เป็นคะแนนจำนวนของข้อนั้น ๆ

ในแต่ละข้อที่ผู้ให้คะแนนเห็นเหมือนกันหรือประเภทเดียวกัน ให้ถือว่า 1 คำตอบ
และให้ 1 คะแนน แต่ถ้าผู้ให้คะแนนเห็นต่างกัน ให้ถือว่า 0 คำตอบ แต่ถ้าผู้ให้คะแนนเห็น
ต่างกัน ให้ถือว่า 1 คำตอบ และให้ 1 คะแนน แต่ถาบอกว่า ผลไม่
ถูกบอก ลืมบอก ฯลฯ ทั้งนี้ จะให้คำตอบละ 1 คะแนน รวมเป็น 3 คะแนน

2.2.2 คะแนนเอกลักษณ์ คือคะแนนคำตอบในแต่ละข้อไม่ซ้ำกับของ
คนอื่นในกลุ่มตัวอย่าง ให้ 1 คะแนนเท่ากันหมด ส่วนคำตอบที่ซ้ำกันไม่ให้คะแนน เอาคำตอบ
ที่ไม่ซ้ำกับของผู้อื่นในแต่ละข้อมารวมกัน เป็นคะแนนเอกลักษณ์ในข้อนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น
เด็กเห็นภาพเส้นขยุกขยิก สูง ๆ ต่ำ ๆ ก็ตอบว่าเป็นภูเขา ถิ่น รอยเว้าของกระจก รอยขยัก
ของกระดานชนวน ฯลฯ ถ้าคำตอบสุดท้ายไม่ซ้ำกับคำตอบของผู้อื่น ๆ ในกลุ่มตัวอย่าง ก็ให้ถือว่า
เป็นคำตอบเอกลักษณ์ และให้ 1 คะแนน ส่วนคำตอบอื่น ๆ ที่ซ้ำกับของผู้อื่นไม่ให้คะแนนเอกลักษณ์
ข้อนี้ให้ 1 คะแนน เป็นต้น

จากการศึกษาของวอลลาสและโคแกน เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจำนวน
กับคะแนนเอกลักษณ์ พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงมาก และเมื่อ ไสว เลียมแกว
(2514 : 32 - 33) ได้ศึกษากับเด็กไทยก็ได้ผลเช่นเดียวกัน คือมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่าการศึกษาทั้งสองแบบนี้ใช้แทนกันได้ ดังนั้น
ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะคิดเฉพาะคะแนนจำนวนเท่านั้น

3. เครื่องมือวัดความเกรงใจ ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบวัดความเกรงใจ แบบ Role
Differential Scale ซึ่ง ประสิทธิ์ บัวคลี (2514) ได้สร้างขึ้น โดยกำหนดบทบาท
(Role) ที่จะศึกษาให้เหมาะกับกลุ่มตัวอย่าง 6 บทบาท เรียงตามลำดับแบบทดสอบดังนี้

3.1 ลักษณะของข้อสอบ แบ่งออกเป็น 6 บทบาท คือ

ก. ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์กับครู อาจารย์	จำนวน	12	ข้อ
ข. ในฐานะที่ท่านเป็นบุตรกับบิดามารดา	จำนวน	10	ข้อ
ค. ในฐานะที่ท่านเป็นเพื่อนกับเพื่อนสนิทสนม	จำนวน	12	ข้อ
ง. ในฐานะที่ท่านเกี่ยวข้องกับบุคคลที่สนิทสนม	จำนวน	10	ข้อ
จ. ในฐานะที่ท่านเกี่ยวข้องกับเพื่อนบ้านที่สนิทสนมกัน	จำนวน	11	ข้อ
ฉ. ในฐานะที่ท่านเป็นรุ่นพี่กับรุ่นน้อง	จำนวน	13	ข้อ
รวม		68	ข้อ

ตัวอย่าง แบบทดสอบ

ก. ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์กับครู อาจารย์

1. ขอเงินหรือสิ่งของ	กล้า	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่กล้า
2. เขาทองเรียนสายกว่าครู อาจารย์	กล้า	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่กล้า
3. ถัดคานใบเห็นควยกับครูอาจารย์	กล้า	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่กล้า

๑ ๘ ๖

3.2 เกณฑ์การตรวจให้คะแนน สำหรับข้อสอบวัดความเกรงใจนี้ ทุกข้อที่มีการตอบรับแสดงว่าไม่มีความเกรงใจทั้งสิ้น ดังนั้น ผู้ทรงกลมรอบเลข 3 ให้ 1 คะแนน วงกลมรอบเลข 2, 1, 0, -1, -2 และ -3 ให้คะแนน 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 ตามลำดับ เมื่อรวมคะแนนทั้งหมดใ้คะแนนมาก แสดงว่ามีความเกรงใจมาก ใครใ้คะแนนน้อยมีความเกรงใจน้อย ประสิทธิ์ บัวคลี (2514 : 24) ได้ทดลองหาค่าความเชื่อมั่นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยวิธีการแบ่งครึ่ง ได้ค่า $r_{tt} = 0.8715$ ($N = 74$) และเมื่อทดสอบจริงกับนักเรียนไทยในต่างจังหวัด นักเรียนไทยในกรุงเทพฯ และนักเรียนนานาชาติในกรุงเทพฯ หาค่าความเชื่อมั่นอีกครั้งหนึ่ง ได้ค่า $r_{tt} = 0.7842$ ($N = 466$) แสดงว่าข้อทดสอบฉบับนี้มีความเชื่อมั่นสูง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้ข้อทดสอบฉบับนี้

การดำเนินการสอบและรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มอบหมายให้ศึกษานิเทศก์ประจำหมวดการวัดผลการ-
ศึกษาของจังหวัดนั้น ๆ เป็นผู้ดำเนินการทดสอบ ยกเว้นจังหวัดสงขลา ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทดสอบ
เอง มีวิธีการดำเนินงานรวบรวมข้อมูลดังนี้

*1. การสุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียน
ประจำจังหวัด 1 ละ 2 โรงเรียน (ชาย 1 โรงเรียน หญิง 1 โรงเรียน) การสุ่มตัวอย่างใช้แบบ
Simple Random Sampling มาเป็นกลุ่มตัวอย่างห้องเรียนละ 12 เปอร์เซ็นต์ และได้สุ่ม
ตัวอย่างไว้วงกลม แล้วให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมาทำการทดสอบในวันหยุดเรียน

*2. การดำเนินการสอบ ผู้รวบรวมข้อมูลร่วมกับครูประจำชั้นจัดห้องสอบเหมือนกับ
การสอบไล่ทั่ว ๆ ไป จัดการสอบโรงเรียนละ 1 วัน ภาคเช้าทดสอบเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู
ความเกรงใจ และความคิดสร้างสรรค์ฉบับที่ 2 ส่วนความคิดสร้างสรรค์ฉบับที่ 3 และที่ 4
ทดสอบในตอนบ่ายวันเดียวกัน

ผู้ควบคุมการสอบจะปฏิบัติตามคำชี้แจงข้อสอบไว้หน้าปกแบบทดสอบแต่ละฉบับทุกประการ
เฉพาะแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ให้เวลาตอบฉบับละ 55 นาที ส่วนแบบทดสอบความ
เกรงใจ และการอบรมเลี้ยงดูไม่กำหนดเวลา เมื่อนักเรียนคนใดทำเสร็จแล้ว ให้นำกระดาษ
คำตอบมาส่งและออกจากห้องไปพักผ่อน เมื่อหมดเวลาแล้วให้พักครั้งละ 10 นาที และจะต้อง
ออกจากห้องทุกคน เพื่อให้ได้ความกระปรี้กระเปร่าพร้อมที่จะตอบข้อสอบฉบับต่อไป

*3. การตรวจกระดาษคำตอบ การตรวจกระดาษคำตอบได้ดำเนินการตามแบบการ
ให้คะแนนของข้อสอบแต่ละฉบับ แต่จะต้องตรวจแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูก่อน หากกระดาษ
คำตอบของนักเรียนคนใดใดคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบใดแบบหนึ่ง ก็คือแบบประชาธิปไตย
แบบทอดทิ้งหรือแบบไม่ความกตัญญู มากกว่าคะแนนรองลงมาไม่ถึง 5 คะแนน จะตัดออกไป
และจะไม่ตรวจกระดาษคำตอบแบบทดสอบ ความเกรงใจและความคิดสร้างสรรค์ด้วย จากวิธีการ
อันนี้จึงมีกลุ่มตัวอย่างที่จะนำการวิเคราะห์จริง 283 คน เป็นนักเรียนชาย 148 คน หญิง 135 คน
ดังรายละเอียดตามตาราง 2 หน้า 24

๔. ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. วิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อของแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดู ใช้สูตร

(Edwards, 1957 : 153 - 154)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{[\sum X_H^2 - (\sum X_H)^2] + [\sum X_L^2 - (\sum X_L)^2]}{N(N-1)}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าความแตกต่างของข้อทดสอบเป็นรายข้อ
$\bar{X}_H, \bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ
$\sum X_H, \sum X_L$	แทน	ผลรวมของคะแนนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ
$\sum X_H^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนของกลุ่มสูงแต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum X_L^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนของกลุ่มต่ำแต่ละตัวยกกำลังสอง
N	แทน	แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่ม

2. วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดู โดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split-half) เป็นข้อคู่ - ข้อคี่ ใช้สูตร (Garrett, 1966 : 143)

$$r_{\frac{1}{2} \frac{1}{11}} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ $r_{\frac{1}{2} \frac{1}{11}}$	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครึ่งฉบับ
$\sum X, \sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนข้อคู่ และข้อคี่ตามลำดับ
$\sum X^2, \sum Y^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนนคู่ และข้อคี่ตามลำดับ
$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณของคะแนนข้อคู่และข้อคี่
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครั้งเดียวแล้ว นำมาขยายให้เป็นค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร (Garrett, 1966 : 339)

$$r_{tt} = \frac{2 r_1 \frac{1}{11}}{1 + r_1 \frac{1}{11}}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

$r_1 \frac{1}{11}$ แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครั้งเดียว

③ 3. หาคะแนนค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (Gullford, 1950 : 44)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

④ 4. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (Ferguson, 1966 : 67)

$$s = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ s แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

5. หาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด ใช้สูตร ((Gulliksen, 1967 : 63)

$$SE_{\text{meas}} = St \sqrt{1 - r_{tt}}$$

SE_{meas} แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด

St แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวัด

r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

6. การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเพศชายกับเพศหญิง และการยอมรับเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน ใช้สูตร (Edwards, 1950 : 94)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{N_1} + \frac{s_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะพิจารณาใน t-distribution

s^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละกลุ่ม

$\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2

N_1 แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 1

N_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 2

7. การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ใช้สูตร (Garrett, 1966 : 143)

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนน X กับ Y

$\Sigma X, \Sigma Y$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X และ Y ตามลำดับ
 $\Sigma X^2, \Sigma Y^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

8. การวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวประกอบหลายตัว ($p \times q$ Factorial Experiment-Unequal Cell Frequencies) โดยใช้สูตร (Winer; 1971 : 445 ~ 447)

$$F = \frac{MS_{treat}}{MS_{within}}$$

$$(1) = G^2/pq, \quad (3) = (\Sigma A_i^2)/q, \quad (4) = (\Sigma B_j)/p, \quad (5) = (\bar{A}\bar{B}_{ij})^2$$

$$SS_a = [(3) - (1)], \quad SS_b = n_h [(4) - (1)], \quad SS_{ab} = n_h [(5) - (3) - (4) + (1)]$$

Source of Variation	Sum of Squares	df	Mean Square (MS)	F
A (method of calibration)	SS_a	$p - 1$	$SS_a/(p-1)$	$\frac{MS_{treat.}}{MS_{error}}$
B (background illumination)	SS_b	$q - 1$	$SS_b/(q-1)$	
AB	SS_{ab}	$(p-1)(q-1)$	$SS_{ab}/(p-1)(q-1)$	
Within cell	$SS_{w.cell}$	$n - pq$	$SS_{w.cell}/n-pq$	

เมื่อ F แทน ค่าที่จะพิจารณาใน F -distribution

$MS_{treat.}$ แทน Mean Square ระหว่างกลุ่มตัวแปรที่จะศึกษา

MS_{within} แทน Mean Square ภายในแต่ละกลุ่มตัวแปรที่จะศึกษา

และถ้าพบว่า คะแนนของตัวแปรที่จะทำการทดสอบความแตกต่างก็อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็จะเปรียบเทียบในแง่กลุ่ม โดยใช้ Studentized q-Statistic แบบ Newman-Keul Method (Winer, 1962 : 185)

$$Q_r = \frac{\tilde{T}_j - \tilde{T}_{j'}}{\sqrt{MS_{\text{error}}/\hat{n}}}$$

เมื่อ MS_{error} แทน ค่า Mean Square Error

$\tilde{T}_j, \tilde{T}_{j'}$ แทน คะแนนเฉลี่ยแต่ละกลุ่ม

$\hat{n}$ แทน Harmonic Mean ของหลาย ๆ ตัวที่ใช้ทดสอบผลรวม
ของส่วนกลับของจำนวนคนในแต่ละกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในหนังสือได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พร้อมทั้งการแปลความหมาย แก่นฐานที่จะเสนอในที่นี้เกี่ยวข้องกับตัวเลขและค่าสถิติอยู่มาก ดังนั้นเพื่อความสะดวกและความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน จึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

X	แทน	คะแนนดิบ
ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบ
ΣX^2	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบแต่ละตัวยกกำลังสอง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
s^2	แทน	ความแปรปรวน
s	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
r_{ct}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 ชนิด
F	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างตัวแปร 3 ชนิดขึ้นไป
SS	แทน	Sum of Square
MS	แทน	Mean of Square
df	แทน	Degree of Freedom
S_E	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
เกรงใจ	แทน	คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบความเกรงใจ
สร้างสรรค์	แทน	คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์
ประชาธิปไตย	แทน	คะแนนที่ได้จากการทดสอบกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

ทอ.ค.ท.	แทน	คะแนนที่ได้จากการทดสอบกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอ.ค.ท.
ก.ม.ค.	แทน	คะแนนที่ได้จากการทดสอบกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบในทอ.ค.ท.จนเกินไป
ป.ช.	แทน	คะแนนที่ได้จากการทดสอบกลุ่มนักเรียนชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
ป.ญ.	แทน	คะแนนที่ได้จากการทดสอบกลุ่มนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
ท.ช.	แทน	คะแนนที่ได้จากการทดสอบกลุ่มนักเรียนชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอ.ค.ท.
ท.ญ.	แทน	คะแนนที่ได้จากการทดสอบกลุ่มนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอ.ค.ท.
ก.ช.	แทน	คะแนนที่ได้จากการทดสอบกลุ่มนักเรียนชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป
ค.ญ.	แทน	คะแนนที่ได้จากการทดสอบกลุ่มนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกออกเป็น 2 ตอน ตามลักษณะของสมมติฐาน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ได้แบ่งความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

- 1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความกตสรวังสรรค์
- 1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความเกรงใจ
- 1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความกตสรวังสรรค์กับความเกรงใจ

2. การเปรียบเทียบความแตกต่าง ความแตกต่างของตัวแปรที่จะทำการวิเคราะห์ ไต่แก

2.1 ความแตกต่างในความถี่โครงสร้างของข้อมูลตัวอย่าง โดยแยกตามเพศ และการอบรมเลี้ยงดู

2.2 ความแตกต่างในความถี่ของข้อมูลตัวอย่าง โดยแยกตามเพศและการอบรมเลี้ยงดู

เพื่อความสะดวกในการหาความสัมพันธ์และความแตกต่างของตัวแปรต่าง ๆ ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร เหล่านั้นเสียก่อน

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการอบรมเลี้ยงดูทั้งสามแบบ แยกตามเพศ
ของข้อมูลตัวอย่าง

การอบรมเลี้ยงดู	เพศ	N	$\bar{X}$	S^2	S	S_E
ประชาชนไทย	ชาย	74	78.0270	168.6842	12.9878	2.2780
	หญิง	65	80.0000	259.5624	16.1109	2.8272
	รวม	139	78.9496	210.5844	14.5115	2.5453
พหุคหิง	ชาย	43	77.6744	51.5150	7.1773	1.2588
	หญิง	33	79.0000	43.7187	6.6120	1.1597
	รวม	76	78.2500	47.9367	6.9236	1.2143
คูมครอง	ชาย	31	78.6129	33.1785	5.7600	1.0103
	หญิง	37	78.0270	48.0270	6.9301	1.2155
	รวม	68	78.2941	40.8973	6.3950	1.1216

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของการอบรมเลี้ยงดูทั้งสามแบบมีค่าใกล้เคียงกัน และในแต่ละกลุ่มการอบรมเลี้ยงดู คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มนักเรียนชายกับกลุ่มนักเรียนหญิง มีค่าเฉลี่ยพอ ๆ กันด้วย สำหรับค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานนั้น ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีค่าความเบี่ยงเบนสูงกว่ากลุ่มอื่นอีก 5 กลุ่ม ($S = 16.1109$)

ตาราง 4 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มตัวอย่าง
แยกตามวิธีอบรมเลี้ยงดูและเพศ

	เพศ	N	$\bar{X}$	S^2	S
ประชาธิปไตย	ชาย	74	112.7567	1513.3098	38.9012
	หญิง	65	106.4000	910.3134	30.1714
	รวม	139	109.8273	1222.9916	34.9712
ทอดทิ้ง	ชาย	43	106.2558	1095.6945	33.1012
	หญิง	33	93.7576	1009.3456	31.7701
	รวม	76	100.8289	1083.1303	32.9109
คุ้มครอง	ชาย	31	101.7419	1036.7645	32.1988
	หญิง	37	118.4594	2327.0330	48.2393
	รวม	68	110.8382	1784.9286	42.2484

ผลการอภิปรายผล
จากการตาราง 4 นักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง ได้คะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ต่ำที่สุด (93.7576) นักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป ได้คะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์สูงสุด (118.4594) ในด้านความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ นักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีค่าความ-

เบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด (30.1714) นักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความ
 คุ้มครองจนเกินไป มีค่าคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงสุด (48.2393)

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามวิธีการ
 เลี้ยงดู และ เพศ

การอบรมเลี้ยงดู	เพศ	N	$\bar{X}$	S^2	S	S_E
ประชาธิปไตย	ชาย	74	261.4864	420.0614	20.4953	9.8464
	หญิง	65	277.9214	1587.9528	39.8491	19.1444
	รวม	139	269.1728	1099.8391	33.1638	15.4045
ทอดทิ้ง	ชาย	43	274.4418	1666.4905	40.7736	19.5834
	หญิง	33	296.0000	1824.1895	42.7105	20.5205
	รวม	76	283.8062	1825.0129	42.7201	19.8434
คุ้มครอง	ชาย	31	273.2258	1405.3470	37.4879	16.5683
	หญิง	37	289.5675	2252.8633	47.4643	22.7741
	รวม	68	282.1176	1906.9895	43.6690	20.2842

① จากตาราง 5 - กลุ่มนักเรียนชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีค่าคะแนน
 เฉลี่ยความเกรงใจต่ำสุด (261.4864) กลุ่มนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง
 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจสูงสุด (296.0000) ด้านความเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มนักเรียน
 ชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีค่าคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำสุด
 (20.4953) กลุ่มนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป มีค่า
 คะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงสุด (47.4643)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความกตัญญู ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม ตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดู คือ แบบประชาธิปไตย แบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป เพื่อจะได้พิจารณาว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบใดที่มีความสัมพันธ์กับความกตัญญูมากที่สุด ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความกตัญญู
ของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	N	ผลรวมของ คะแนน	ผลรวมของคะแนน ยกกำลังสอง	$\sum XY$	r
ประชาธิปไตย สร้างสรรค	139	10974	895454	1258954	.7669**
	139	15266	1845397	-	
ทอดทิ้ง สร้างสรรค	76	5947	468942	595314	-.2527*
	76	7663	853887	-	
คุ้มครอง สร้างสรรค	69	5324	419568	589606	-.0275
	68	7537	954978	-	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากการาง 6 - ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ประชาธิปไตย กับความกตัญญู เท่ากับ .7669 แสดงให้เห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบ
ประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความกตัญญูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่ใดคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยสูง จะใดคะแนนความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นด้วย ผลที่ได้จากการวิเคราะห์หาค่าคล่องกับสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้ว่า "กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย น่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดสร้างสรรค์"

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบทอติง กับความคิดสร้างสรรค์ เท่ากับ -0.2527 แสดงให้เห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบทอติง มีความสัมพันธ์ทางลบกับความคิดสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่ใดคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบทอติงสูง จะใดคะแนนความคิดสร้างสรรค์ต่ำ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ตรงกันข้ามกับสมมติฐานข้อ 2 ซึ่งตั้งไว้ว่า "กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอติง น่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดสร้างสรรค์"

ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความภูมิใจจนเกินไป กับความคิดสร้างสรรค์ เท่ากับ -0.0275 แสดงให้เห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีแนวโน้มแสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับความคิดสร้างสรรค์ ผลการวิเคราะห์ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 ซึ่งตั้งไว้ว่า "กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความภูมิใจจนเกินไป น่าจะมีความสัมพันธ์ทางลบกับความคิดสร้างสรรค์"

เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์กันเด่นชัดขึ้น จึงได้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความคิดสร้างสรรค์ กับคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ โดยแยกตามเพศ ดังตาราง 7

และ 8

ตาราง 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอบรมเลี้ยงดู กับคะแนน
ความคิดสร้างสรรค์ ของกลุ่มนักเรียนชาย

ตัวแปร	N	ผลรวมของ คะแนน	ผลรวมของคะแนน ยกกำลังสอง	$\sum XY$	r
ประชาธิปไตย	74	5774	462842	675642	.6660 **
สร้างสรรค์	74	8344	1051287	-	
ทอดทิ้ง	43	3340	261596	353642	-.0407
สร้างสรรค์	43	4569	531502	-	
คุ้มครอง	31	2437	192576	247383	-.1010
สร้างสรรค์	31	3154	351997	-	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู กับคะแนนความคิด
สร้างสรรค์ของกลุ่มนักเรียนชายเท่ากับ .6660 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า
นักเรียนชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จะมีความคิดสร้างสรรค์สูง แต่นักเรียน
ชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป มีความสัมพันธ์กับ
ความคิดสร้างสรรค์ -.0407 และ -.1010 ตามลำดับ ไม่นับสำคัญทางสถิติ

อย่างไรก็ตาม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้ แสดงให้เห็นแนวโน้มที่ กลุ่มตัวอย่าง
นักเรียนชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง หรือแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป จะมีความ
คิดสร้างสรรค์น้อย

ตาราง 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอบรมเลี้ยงดู
กับคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มนักเรียนหญิง

ตัวแปร	N	ผลรวมของ คะแนน	ผลรวมของคะแนน ยกกำลังสอง	$\sum XY$	r
ประชาธิปไตย	65	5282	432612	583312	.8136**
สร้างสรรค์	65	6916	794110	—	
ทอคิด	33	2607	207352	241672	-.4097**
สร้างสรรค์	33	3094	322385	—	
กบครอง	37	2887	226993	342223	.0916
สร้างสรรค์	37	4338	602918	—	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากการตาราง 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยกับคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มนักเรียนหญิงเท่ากับ .8136 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่า กลุ่มนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ จะมีความคิดสร้างสรรค์สูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบทอคิดกับคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มนักเรียนหญิงเท่ากับ -.4097 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอคิด มีความสัมพันธ์ทางลบกับความคิดสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่า นักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอคิด จะมีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ นึกกับกลุ่มนักเรียนชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกัน (ตาราง 7) แต่มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ควบคุมครองจนเกินไป กับคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มนักเรียนหญิงเท่ากับ .0916 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แตกต่างกับกลุ่มนักเรียนชาย (ตาราง 7) ซึ่งมีแนวโน้มที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ทางลบ ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ควบคุมครองจนเกินไป กับความคิดสร้างสรรค์

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความเกรงใจ ได้แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่มดังกล่าวแล้ว คือ กลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบทอดทิ้ง และแบบให้ควบคุมครองจนเกินไป แล้วหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอบรมเลี้ยงดูกับความเกรงใจ ดังตาราง 9, 10 และ 11

ตาราง 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอบรมเลี้ยงดู กับคะแนนความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	N	ผลรวมของ คะแนน	ผลรวมของคะแนน ยกกำลังสอง	ΣXY	r
ประชาธิปไตย	139	11056	886774	3012045	-.1487
เกรงใจ	139	37889	10479665	—	
ทอดทิ้ง	76	5947	468948	1687735	-.0018
เกรงใจ	76	21569	6258215	—	
คุมครอง	68	5324	419568	1499840	-.1153
เกรงใจ	68	19184	5539913	—	

จากตาราง 9 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบทอดทิ้ง และแบบให้ควบคุมครองจนเกินไป กับคะแนนความเกรงใจ มีความสัมพันธ์กันอย่างไร ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่แสดงให้เห็นแนวโน้มของคะแนนการอบรมเลี้ยงดูกับคะแนนความเกรงใจว่า

มีความสัมพันธ์กันทางลบ ไม่ว่าจะเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบใด

ผลการวิเคราะห์ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4 ที่กล่าวว่า "กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป น่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเกรงใจ"

ตาราง 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอบรมเลี้ยงดู
กับคะแนนความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนชาย

ตัวแปร	N	ผลรวมของ คะแนน	ผลรวมของคะแนน ยกกำลังสอง	$\sum XY$	r
ประชาธิปไตย	74	5774	454154	1509282	-.0512
เกรงใจ	74	19350	5090428		
ทอดทิ้ง	43	3340	261596	916642	.0005
เกรงใจ	43	11801	3308513	—	
คุ้มครอง	31	2437	192576	665754	-.0150
เกรงใจ	31	8470	2356383	—	

เมื่อแบ่งกลุ่มวิเคราะห์ตามเพศดังตาราง 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอบรมเลี้ยงดู กับคะแนนความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนชาย มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า ถ้านักเรียนได้คะแนนการอบรมเลี้ยงดูสูง คะแนนความเกรงใจจะต่ำหรือสูงก็ได้

ตาราง 11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอบรมเลี้ยงดู
กับคะแนนความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิง

ตัวแปร	N	ผลรวมของ คะแนน	ผลรวมของคะแนน ยกกำลังสอง	ΣXV	r
ประชาธิปไตย	65	5282	432612	1502763	-.2018
เกรงใจ	65	18539	5389237	—	
ทอดทิ้ง	33	2607	207352	771093	-.0641
เกรงใจ	33	9768	2949702	—	
คุ้มครอง	37	2887	226993	834086	-.1601
เกรงใจ	37	10714	3183530	—	

จากตาราง 11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอบรมเลี้ยงดู กับคะแนนความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนหญิง มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติ ไม่ว่าจะเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบทอดทิ้ง หรือแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะ是一群นักเรียนหญิงหรือกลุ่มนักเรียนชาย พอจะกล่าวได้ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับความคิดสร้างสรรค์

ตาราง 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความคิดสร้างสรรค์
กับคะแนนความเกรงใจ

ตัวแปร	เพศ	N	Σx Σx^2		ΣXY	r
			ผลรวมของ คะแนน	ผลรวมของคะแนน ยกกำลังสอง		
สร้างสรรค์	ชาย	148	16067	1934786	4313347	.0717
เกรงใจ	ชาย	148	39621	10755324	—	
สร้างสรรค์	หญิง	135	14399	1719476	4082961	-.7825**
เกรงใจ	หญิง	135	39021	11522469	—	
สร้างสรรค์	รวม	283	30466	3654262	8396308	-.1601
เกรงใจ	รวม	283	78642	22277793	—	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความคิดสร้างสรรค์ และคะแนนความเกรงใจ ของกลุ่มนักเรียนชาย ($r = .0717$) น้อยมาก แพทย์จะกล่าวได้ว่าไม่มีความสัมพันธ์กันโดย แสดงให้เห็นว่านักเรียนชายคนใดที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง ความเกรงใจอาจมีมากหรือน้อยก็ได้

สำหรับกลุ่มนักเรียนหญิง ($r = .7825$) นั้น ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความคิดสร้างสรรค์ กับคะแนนความเกรงใจ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ง่ายๆ คือ จากกล่าวได้ว่านักเรียนหญิงคนใดมีความคิดสร้างสรรค์สูงมาก ก็จะมี ความเกรงใจน้อยมาก และในทางตรงกันข้าม นักเรียนคนใดที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ ก็จะมีลักษณะความเกรงใจค่อนข้างสูง

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนความคิดสร้างสรรค์กับความเกรงใจ โดยรวมทั้งนักเรียนชายและ

นักเรียนหนึ่งเข้าด้วยกันแล้ว ปรากฏว่ามีค่าสหสัมพันธ์ค่า $(r = .1601)$ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพียงแต่แสดงให้เห็นแนวโน้มว่า เมื่อกล่าวโดยส่วนรวมแล้ว นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง จะมีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ หรือนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำจะมีความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างสูง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 12 อาจจะกล่าวได้ว่า ในกลุ่มนักเรียนชายนั้น ความเกรงใจกับความคิดสร้างสรรค์แทบจะไม่มีความสัมพันธ์กันเลย แต่ในกลุ่มนักเรียนหญิงมีความสัมพันธ์ทางลบระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับความเกรงใจ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 ที่กล่าวว่า "ความเกรงใจจะมีความสัมพันธ์ทางลบกับความคิดสร้างสรรค์"

การวิเคราะห์เปรียบเทียบด้านต่าง ๆ

1. การเปรียบเทียบด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างด้านความคิดสร้างสรรค์ ของกลุ่มนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน จึงได้แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนชายที่ได้รับการอบรมแบบประชาธิปไตย นักเรียนชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง นักเรียนชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ควบคุมครองจนเกินไป นักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย นักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ควบคุมครองจนเกินไป โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ Factorial Design 3×2 ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 13

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของ
กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แยกตามเพศ

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	140.77	1	140.77	.10
B (การเลี้ยงดู)	4921.63	2	2460.81	1.84
AB	10873.35	2	5436.67	4.08*
Within cell	369011.60	277	1332.16	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 13 ค่าความแปรปรวนของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง (A) มีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = .10$)

ค่าความแปรปรวนของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.84$) จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 8 ที่ตั้งไว้ว่า "กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย น่าจะมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งน่าจะมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองงานเกินไป"

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีความสร้างสรรค์แตกต่างกัน
น้อยมาก

แต่เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างภายในกลุ่ม (A B) ค่าความแปรปรวนของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ เท่ากับ 4.08 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าในกลุ่มใดก็กลุ่มหนึ่งในระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน และเพศต่างกัน จะต้องมีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน จึงได้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและเพศของกลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 14

ตาราง 14 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์
แยกตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และ เพศ

		ท.ญ.	ค.ช.	ป.ญ.	ท.ช.	ป.ช.	ค.ญ.
		93.76	101.74	104.40	106.56	112.76	118.46
ท.ญ.	93.76	—	7.98	10.64	12.80	19.00	25.70*
ค.ช.	101.74		—	3.66	4.82	11.02	16.72
ป.ญ.	104.40			—	2.16	8.26	14.06
ท.ช.	106.56				—	6.20	11.90
ป.ช.	112.76					—	5.70
ค.ญ.	118.46						—

	$r = 2$	$r = 3$	$r = 4$	$r = 5$	$r = 6$
$\sqrt{MS_{\text{error}}/n} \text{ } q_{.95} (r, 277)$	2.77	3.31	3.63	3.86	4.03
	15.43	18.44	20.22	21.50	22.35

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 14 ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิง ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง กับนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป เท่ากับ 25.70 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง จะมีความคิดสร้างสรรค์ต่ำกว่านักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป

ส่วนนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย มีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 6 ที่ตั้งไว้ว่า "กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงน่าจะมี ความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน" แต่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 5 ที่ตั้งไว้ว่า "กลุ่มตัวอย่าง

ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งและแบบคุ้มครองจนเกินไปแต่ละพวก นักเรียนชายน่าจะมี ความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนหญิง"

๒. - การวิเคราะห์ความแปรปรวน เป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านความเกรงใจ ระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชายในกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน คือแบบประชาธิปไตย แบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป ในแต่ละประเภทของการอบรมเลี้ยงดู ได้แบ่งออกตามเพศของนักเรียน จึงเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 6 กลุ่ม ตามลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและเพศ แล้วนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ Factorial Design 3 / 2 ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 15

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แยกตามเพศ

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	21068.14	1	21068.14	18.44**
B (การเลี้ยงดู)	11204.69	2	5602.34	4.83**
A B	1879.63	2	939.81	.81
Within cell	321784.13	277	1161.32	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 15 ค่าความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย (A) เท่ากับ 18.44 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความเกรงใจแตกต่างกันจริง แต่ยังไม่ทราบว่านักเรียนกลุ่มใดมีความเกรงใจสูงกว่ากัน ซึ่งจะได้ทำการทดสอบค่าความแตกต่าง (t-distribution) ต่อไป

เมื่อแยกพิจารณาตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดู (B) ค่า $F = 4.83$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีความเกรงใจแตกต่างกันด้วย แต่ยังไม่สามารถจะทราบได้ว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบใดที่มีความเกรงใจสูงกว่ากัน

จึงจะได้ทำการทดสอบ โดยใช้แบบ Newman-Keul ต่อไป

ส่วนความแตกต่างทางความเกรงใจภายในกลุ่ม (A B) ที่ได้แยกตามเพศของการอบรม
เลี้ยงดูแต่ละแบบ ถ้า $F = .81$ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า
นักเรียนแต่ละเพศของการอบรมเลี้ยงดูแบบนั้น ๆ มีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่าง
นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

เพศ	N	$\bar{X}$	S^2	t
ชาย	148	267.7094	1009.5748	4.2412**
หญิง	135	285.5333	1463.5572	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 16 ค่าความแตกต่างความเกรงใจระหว่างนักเรียนทั้งสองเพศ
เท่ากับ 4.2412 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงมีความ
เกรงใจสูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีความเชื่อมั่น 99 %

ตาราง 17 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจ
แยกตามลักษณะของกิจกรรมเลี้ยงดู

		ประชานิยมไทย	คุณกรรอง	ทอคทิง
	$\bar{x}$	269.17	232.12	283.81
ประชานิยมไทย	269.17	-	12.95*	14.64*
คุณกรรอง	232.12		-	1.6850
ทอคทิง	283.81			-
		r = 2		r = 3
$\sqrt{MS_{\text{error}}/n} \cdot q_{.95} (\infty, 280)$		2.77		3.13
		10.25		11.58

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 17 ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจ ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง การอบรมเลี้ยงดูแบบประชานิยมไทย กับแบบทอคทิง เท่ากับ 14.64 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชานิยมไทย มีความเกรงใจต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอคทิง

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจ ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชานิยมไทย กับกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใดก็ตามที่กรรอง วนเกินเป (= 12.95) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการ อบรมเลี้ยงดูแบบประชานิยมไทย มีความเกรงใจต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ ใดก็ตามที่กรรอง วนเกินเป

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและทรงเงืงเก็บไป กับกลุ่ม
ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอดตึง การวางแกล้งของจะแนบ แล้วยความเกรงใจเทกทาง
กับอย่างใดที่เสียค่าพิทางลิตี ผลลงว่านักเรียนสองกลุ่มนี้มีความเกรงใจแตกต่างกันค้มมาก

✓ จากผลการวิเคราะห์ ผลจะกล่าวได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ประวาทิไทย มีความเกรงใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอดตึง และ
แบบให้ควา ครอบครองเงืงเก็บไป ซึ่งผลคลดงกับสมมติฐานข้อ 9 ที่ตั้งไว้ว่า "กลุ่มตัวอย่าง
ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ควา ครอบครองเงืงเก็บไป น่าจะมีความเกรงใจมากกว่า
นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประวาทิไทย" แต่ในผลคลดงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า
"นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประวาทิไทย น่าจะมีความเกรงใจมากกว่า
นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอดตึง"

เพื่อจะไขปริจจการรายละ เวียค่าที่นักเรียนมีความเกรงใจบุคคลในภคณอบเพียงไร
จึงได้กำหนดขนาดความเกรงใจไว้ 6 ขนาดๆ ได้แก่ ในฐานะเป็นภคณกับภคณาจารย์
ในฐานะเป็นภคณกับคณาการกา ในฐานะผู้ภคณแบบขอขมา เป็นเพื่อนกับเพื่อนที่สนิทสนม
ในฐานะผู้ภคณแบบสอมาทางกับผู้มีภคณที่สนิทสนม ในฐานะผู้ภคณแบบสอมาทางกับเพื่อนบ้าน
ที่รือาสาบ และในฐานะเป็นภคณกับภคณเอง จะมผลลวิเคราะห้ความเกรงใจจะ
บพบาพ ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน และแกล้งกัน ดังนี้

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของผลความเกรงใจภคณาจารย์
ของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเพศและวิธีการอบรมเลี้ยงดู

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	6.00	1	6.00	.03
B (การเลี้ยงดู)	245.07	2	124.03	.79
A B	42.92	2	21.46	.13
Within cell	24972.44	277	155.13	

จากตาราง 18 ความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง (A) มีค่า $F = .03$ แสดงว่ามีความเกรงใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และในกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน (B) ค่าความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = .79$) และเมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างกันภายในกลุ่ม ก็ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติด้วย ($F = .13$) แสดงว่านักเรียนทุกเพศและทุกแบบของการอบรมเลี้ยงดู มีความเกรงใจครูอาจารย์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจบุคลากร
ของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเพศและวิธีการ อบรมเลี้ยงดู

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	338.20	1	338.20	.89
B (การเลี้ยงดู)	4105.29	2	2052.64	5.45**
AB	133.91	2	66.95	.17
Within cell	104143.08	277	375.96	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 19 ความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจบุคลากรของนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย (A) มีค่า $F = .89$ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความเกรงใจบุคลากรแตกต่างกันน้อยมาก

เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู (B) ค่าความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจบุคลากร $F = 5.45$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน จะมีความเกรงใจบุคลากรแตกต่างกันด้วย แต่ยังไม่สามารถจะกำหนดได้ว่า นักเรียนกลุ่มใด จะมีความเกรงใจมากกว่ากัน ซึ่งจะทดสอบโดยวิธี Newman-Kuel ต่อไป

พบว่าความแตกต่างด้านความเกรงใจภายในกลุ่ม มีความเกรงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = .17$)

ตาราง 20 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ความเกรงใจปิตามารดา แยกตามลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู

		ประชาธิปไตย	คุ้มครอง	ทอดทิ้ง
	$\bar{X}$	68.51	78.69	87.68
ประชาธิปไตย	68.51	-	10.18**	19.06**
คุ้มครอง	78.69		-	8.88**
ทอดทิ้ง	87.68			-
		$r = 2$		$r = 3$
		3.64		4.12
$\sqrt{MS_{\text{error}}/n}$ p.99(r,280)		4.54		5.14

** ถ้า q มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 20 ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง เท่ากับ 19.06 และระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป เท่ากับ 10.18 ซึ่งความแตกต่างของกลุ่มนักเรียนทั้งสองกลุ่ม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความเกรงใจปิตามารดา น้อยกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป

ค่าความแตกต่างของกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ควบคุมครองจนเกินไป กับกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง = 8.88 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ควบคุมครองจนเกินไป เกรงใจบิดามารดาจนกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจเพื่อนที่สนิทสนมของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเพศและวิธีการอบรมเลี้ยงดู

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	543.79	1	543.79	5.07*
B (การเลี้ยงดู)	127.47	2	63.73	.59
A B	615.90	2	307.75	2.87*
Within cell	129702.85	277	107.23	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 21 ค่าความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจของนักเรียนทั้งสองเพศ = 5.07 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความเกรงใจเพื่อนที่สนิทสนมแตกต่างกัน แต่ยังไม่สามารถกำหนดได้ว่า นักเรียนเพศใดมีความเกรงใจเพื่อนที่สนิทสนมมากกว่ากัน

กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน (B) ค่าความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจเพื่อนสนิทสนม = .59 มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน มีความเกรงใจเพื่อนที่สนิทสนมแตกต่างกันน้อยมาก

เมื่อเปรียบเทียบนักเรียนที่มีเพศและการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน (ΔB) ค่าความแปรปรวนของคะแนน = 2.87 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า จะต้องมึนักเรียนกลุ่มใด กลุ่มหนึ่งใน 6 กลุ่ม จะต้องมีความเกรงใจแตกต่างกัน

ตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจเพื่อนที่สนิทสนม ระหว่างกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

เพศ	n	$\bar{X}$	s^2	s	t
ชาย	148	44.5472	88.3650	9.4002	1.6455*
หญิง	135	46.9555	129.7666	11.3915	

* ถ้า มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 22 คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($t = 1.6455$) แสดงว่า นักเรียนชายมีความเกรงใจเพื่อนสนิทสนมน้อยกว่านักเรียนหญิง

ตาราง 23 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจเพื่อนสนิทแบบ
ของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและเพศ

		ท.ช.	ป.ช.	ค.ช.	ป.ญ.	ค.ญ.	ท.ญ.
	$\bar{X}$	43.30	44.95	45.32	45.60	46.11	50.58
ท.ช.	43.30	-	1.65	2.02	3.30	2.80	7.28*
ป.ช.	44.95		-	.37	.65	1.16	5.63
ค.ช.	45.32			-	.28	.79	5.26
ป.ญ.	45.60				-	.50	4.98
ค.ญ.	46.11					-	4.47
ท.ญ.	50.58						-

	$r = 2$	$r = 3$	$r = 4$	$r = 5$	$r = 6$
	2.77	3.31	3.63	3.86	4.03
$\sqrt{MS_{error}/n} \text{ q}_{.95} (r, 277)$	4.38	5.23	5.72	6.09	6.77

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 23 ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจเพื่อนสนิทสนม ระหว่าง
นักเรียนชายที่ได้รับแบบทอดทิ้ง กับนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกัน ค่าความ
แตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.28 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนชายที่
ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง มีความเกรงใจเพื่อนสนิทสนมน้อยกว่านักเรียนหญิงที่ได้รับการ
อบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง

ส่วนกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่น มีความเกรงใจเพื่อนสนิทสนมแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า กลุ่มนักเรียนเหล่านี้มีความเกรงใจเพื่อนสนิทสนมอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน

ตาราง 24 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจผู้มีคุณของกลุ่ม
ตัวอย่าง แยกตามเพศและวิธีการอบรมเลี้ยงดู

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	1146.82	1	1146.82	8.54**
B (การเลี้ยงดู)	94.42	2	47.21	.35
AB	350.22	2	175.11	1.30
Within cell	37175.39	277	132.22	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 24 ค่าความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจผู้มีคุณ ระหว่างกลุ่มนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย (A) เท่ากับ 8.54 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มนี้มีความเกรงใจผู้มีคุณแตกต่างกัน แต่นักเรียนกลุ่มใดจะมีความเกรงใจสูงกว่ากันเพียงไร ยังไม่สามารถจะกำหนดได้

กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีค่าความแปรปรวนของคะแนนเท่ากับ .35 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ ไม่ว่าจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใด จะมีความเกรงใจผู้มีคุณไม่ต่างกัน

ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูและเพศต่างกัน (AB) ค่าความแปรปรวนของคะแนนเท่ากับ 1.30 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกันภายในกลุ่ม

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจผู้มีคุณ ระหว่างนักเรียนหญิง
กับนักเรียนชาย

เพศ	N	$\bar{X}$	S^2	S	t
ชาย	148	41.6418	115.0613	10.7266	2.0172*
หญิง	135	45.4814	152.0201	12.3996	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 25 ค่าความแตกต่างของคะแนนความเกรงใจผู้มีคุณของกลุ่มตัวอย่าง
เท่ากับ 2.0172 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนชายมีความเกรงใจผู้มีคุณ
ต่ำกว่านักเรียนหญิง

ตาราง 26 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจเพื่อนบ้านของกลุ่ม
ตัวอย่าง แยกตามเพศและวิธีการเลี้ยงดู

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	761.83	1	761.83	5.75*
B (การเลี้ยงดู)	769.55	2	384.79	2.90
AB	77.68	2	38.84	.29
Within cell	36674.25	277	132.39	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 26 ค่าความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน เท่ากับ 5.75 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความเกรงใจเพื่อนบ้านต่างกัน แต่ไม่สามารถจะกำหนดได้ว่ากลุ่มใดมีความเกรงใจสูงกว่ากันเพียงไร กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน (B) มีค่าความแปรปรวนของคะแนนเท่ากับ 2.92 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใด มีความเกรงใจเพื่อนบ้านไม่มากนัก

ค่าความแปรปรวนภายในของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ .29 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าไม่มีความแตกต่างภายในเกี่ยวกับความเกรงใจเพื่อนบ้านของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจเพื่อนบ้านที่สนิทสนมระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

เพศ	N	$\bar{X}$	S^2	S	L
ชาย	148	40.2567	67.1785	8.1962	2.5068*
หญิง	135	43.7851	206.2030	14.3597	

มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 27 ค่าความแตกต่างของคะแนนความเกรงใจเพื่อนที่สนิทสนมของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 2.5068 มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นักเรียนชายมีความเกรงใจน้อยกว่านักเรียนหญิง

ตาราง 28 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจรุ่นน้องของกลุ่ม
โรงเรียน แผนกกีฬาและนันทนาการ

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	2742.15	1	2742.15	14.09*
B (การเลี้ยงดู)	343.78	2	171.89	.88
AB	119.31	2	59.65	.30
Within cell	53902.32	277	194.59	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 28 ค่าความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจระหว่างเพศ เท่ากับ 14.09 เป็นนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความเกรงใจรุ่นน้องแตกต่างกัน

ค่าความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้อบรมเลี้ยงดูต่างกัน เท่ากับ .88 ไม่นับนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูทั้งสามแบบนี้ มีความเกรงใจรุ่นน้องไม่ต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบกันภายในกลุ่ม ค่าความแปรปรวนของคะแนนความเกรงใจรุ่นน้องเท่ากับ .30 ไม่นับนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ความเกรงใจภายในกลุ่มไม่แตกต่างกันมากนัก

ตาราง 29 ผลเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจตนเองระหว่างนักเรียนชาย
กับนักเรียนหญิง

เพศ	N	$\bar{X}$	S^2	S	t
ชาย	148	48.5472	152.4059	12.3452	2.0661*
หญิง	135	54.2888	236.1472	15.3670	

มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 29 ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจระหว่างนักเรียนหญิง
กับนักเรียนชาย เท่ากับ 2.0661 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนชายมีความ
เกรงใจตนเองน้อยกว่านักเรียนหญิง

บทที่ 4

สรุป อภิปรายผล และ เสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ต้องการจะทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ความคิดสร้างสรรค์ และความเกรงใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูเด็กทั้งสามแบบ คือ แบบประชาธิปไตย แบบทอดทิ้ง และแบบให้ควบคุมครอบงำจนเกินไป มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนเพียงใด
2. การอบรมเลี้ยงดูเด็กทั้งสามแบบ จะมีความสัมพันธ์กับความเกรงใจของนักเรียนเพียงใด
3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกัน จะมีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันเพียงใด
4. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกัน จะมีความเกรงใจแตกต่างกันเพียงใด
5. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน จะมีความคิดสร้างสรรค์และความเกรงใจแตกต่างกันเพียงใด

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนประจำจังหวัดในเขตศึกษา 3 จำนวน 10 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างชาย 148 คน หญิง 135 คน รวม 283 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

เครื่องมือเป็นแบบทดสอบจำนวน 3 ชุด คือ

1. แบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดู เป็นแบบสอบถามวัดความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อบทบาทของพ่อแม่ผู้ปกครองหรือผู้ปกครองอื่น ๆ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ๆ ละ 20 ข้อ คะแนนที่เด็กได้รับจากการตอบแบบสอบถาม สามารถบอกให้ทราบว่านักเรียนคนนั้นได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบทอดทิ้ง หรือแบบให้ควบคุมครอบงำจนเกินไป

2. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ใจแบบทดสอบของ ไชว เลี่ยมแก้ว ที่แปดและปรับปรุงมาจากของวอลลาซ และ โคแกน เพื่อใช้เหมาะสมกับเด็กไทย นำมาใช้เพียง 3 ฉบับ คือ ฉบับที่ 2 "ประโยชน์ของสิ่งของ" มี 8 ข้อ ฉบับที่ 3 "ความเหมือน" มี 5 ข้อ ฉบับที่ 4 "ความหมายของภาพเส้น" มี 8 ข้อ แบบทดสอบฉบับที่ 2 - 3 เป็นแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา และฉบับที่ 4 เป็นแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางรูปภาพ

3. แบบทดสอบวัดความเกรงใจ ใจแบบทดสอบวัดความเกรงใจของ ประสิทธิ์ บัวกลี เป็น Role Differential Scale มี 6 บทบาท คือ ในฐานะครู-อาจารย์ ในฐานะบุตรกับบิดา มารดา ในฐานะผู้ตอบแบบสอบถามกับเพื่อนที่สนิทสนม ในฐานะผู้ตอบแบบสอบถามกับเพื่อนที่รู้จักกันดี ในสังคม ในฐานะผู้ตอบแบบสอบถามกับเพื่อนบ้านที่สนิทสนม และในฐานะ เป็นรุ่นพี่กับรุ่นน้อง จำนวนทั้งหมด 68 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อนำแบบทดสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลการวัดให้คะแนนเรียบร้อยแล้ว นำผลจากแบบทดสอบทั้ง 3 ประเภทมาวิเคราะห์ เพื่อดำเนินการหาสิ่งต่อไปนี้

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับเลี้ยงดูกับความคิดสร้างสรรค์ การยอมรับเลี้ยงดูกับความเกรงใจ และความคิดสร้างสรรค์กับความเกรงใจ
2. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างทางความคิดสร้างสรรค์และความเกรงใจระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย โดยใช้ t -test
3. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างทางความคิดสร้างสรรค์และความเกรงใจระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการยอมรับเลี้ยงดูต่างกันและเพศต่างกัน โดยใช้ F -test และ q -statistic

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับเลี้ยงดูกับความคิดสร้างสรรค์ ผลการค้นพบว่า

1.1 นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการยอมรับเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย มีความคิดสร้างสรรค์สูงในระดับความเชื่อมั่น 99 %

1.2 นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความสัมพันธ์กับความภักดีสร้างสรรค์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 กลุ่มนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง มีความสัมพันธ์ทางลบกับความภักดีสร้างสรรค์ ในระดับความเชื่อมั่น 95 % ($r = -.4097$) แต่ในกลุ่มนักเรียนชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกัน มีความสัมพันธ์กับความภักดีสร้างสรรค์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.0407$)

(2) ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความเกรงใจ จากผลการทดสอบพบว่า การอบรมเลี้ยงดูทั้ง 3 แบบ มีความสัมพันธ์กับความเกรงใจอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อแยกพิจารณาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงก็โดยดลเช่นเดียวกัน

(3) ความสัมพันธ์ระหว่างความภักดีสร้างสรรค์กับความเกรงใจ พบว่า ความภักดีสร้างสรรค์กับความเกรงใจมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพียงแต่มีแนวโน้มที่ค่อนข้างให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองอย่างมีความสัมพันธ์กันทางลบ

✓ เมื่อแยกพิจารณาเฉพาะเพศของนักเรียนพบว่า นักเรียนหญิงที่มีความเกรงใจสูง มีความสัมพันธ์ทางลบกับความภักดีสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % แต่ในกลุ่มนักเรียนชายมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

4. ความแตกต่างของความภักดีสร้างสรรค์ จากผลการทดสอบพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกัน มีความภักดีสร้างสรรค์ต่างกันอย่างไร มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน และเพศต่างกัน พบว่า มีเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้นที่มีความภักดีสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง มีความภักดีสร้างสรรค์น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป

(5) ความแตกต่างของความเกรงใจ จากผลการทดสอบพบว่า

5.1 นักเรียนชายมีความเกรงใจน้อยกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99 %

5.2 นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความเกรงใจทำกวนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอคทั้ง และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

5.3 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันและเพศต่างกัน มีความเกรงใจครูอาจารย์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.4 กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความเกรงใจบิดามารดาของกวนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอคทั้ง และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99% และนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป มีความเกรงใจบิดามารดาของกวนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอคทั้ง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99% และพบว่านักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความเกรงใจบิดามารดาของกวนักเรียน

5.5 นักเรียนชายในกลุ่มตัวอย่าง มีความเกรงใจเพื่อนที่สนิทสนมทำกวนักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

นักเรียนชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอคทั้งมีความเกรงใจเพื่อนที่สนิทสนมทำกวนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ส่วนนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ มีความเกรงใจเพื่อนที่สนิทสนมต่างกันบ้างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.6 นักเรียนชายมีความเกรงใจผู้มีคุณทำกวนักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% แต่กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีความเกรงใจผู้มีคุณแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.7 นักเรียนชายมีความเกรงใจเพื่อนบ้านที่สนิทสนมทำกวนักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีความเกรงใจเพื่อนบ้านที่สนิทสนมต่างกันบ้างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.8 นักเรียนชายมีความเกรงใจรุ่นน้องทำกวนักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีความเกรงใจรุ่นน้องต่างกันอย่างมาก

ฉบับปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู กับความคิดสร้างสรรค์และความเกรงใจ ความแตกต่างด้านความคิดสร้างสรรค์และความเกรงใจ ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันและเพศต่างกัน

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความคิดสร้างสรรค์ พบว่า นักเรียน ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความคิดสร้างสรรค์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ($r = .6660$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า "กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู แบบประชาธิปไตย น่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดสร้างสรรค์" แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ พ่อแม่หรือผู้ปกครองได้เปิดให้เขามีโอกาสได้แสดงความคิดริเริ่มที่แปลก ๆ ออกมาตามความสามารถที่เขาจะทำได้ เด็กจะกล้าคิดกล้าแสดง

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครอง จนเกินไปนั้น มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพียงแต่มีแนวโน้ม ไปในทางลบ ซึ่งหมายความว่านักเรียนที่ถูกทอดทิ้งหรือให้ความคุ้มครองจนเกินไป ความคิดสร้างสรรค์จะน้อย แสดงให้เห็นว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งขาดความเอาใจใส่จาก พ่อแม่หรือผู้ปกครอง ที่จะเปิดโอกาสให้เขาได้แสดงออกอย่างอิสระเป็นตัวของเขาเอง ความคิด ของเขาจึงอยู่ในวงจำกัด ดังที่ ประเทิน มหาชน (2511 : 111) ได้กล่าวว่า "เด็กที่ต้องทำ งานตามคำสั่งและต้องทำตามระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้ เป็นการสกัดกั้นความคิดสร้างสรรค์ ที่เด็กป้อนให้เจริญงอกงาม"

การที่ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป มี แนวโน้มว่ามีความสัมพันธ์ทางลบ กับความคิดสร้างสรรค์นั้น น่าจะเนื่องมาจากนักเรียนกลุ่มนี้ขาด โอกาสที่จะได้คิดหรือทำสิ่งที้นอกเหนือจากความต้องการของพ่อแม่ จึงทำให้เขามีความคิดสร้างสรรค์ น้อย ดังที่ สุมาลย์ โสคติรี (2516 : 79) ให้ความเห็นไว้ว่า "ถ้าผู้ใหญ่ให้ความคุ้มครองจนเกินไป จะมเป็นเหตุให้เด็กไม่อาจริเริ่มทำสิ่งใหม่ๆได้ เขาก็จะไม่คิดริเริ่ม เป็นผลให้เด็กไม่พัฒนาความคิดริเริ่ม ความอยากรู้อยากเห็นอันจะเป็นประโยชน์ต่อชีวิตในอนาคตของเด็ก"

วัฒนธรรมของครอบครัวหรือการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่เป็นตัวแปรสำคัญที่จะส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก วอลเคอร์ (Walker, 1969 : 243 - 246) ได้ศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กแม็กซิกัน ชั้น 3 - 7 จำนวน 4 โรงเรียน ซึ่งเด็กมีวัฒนธรรมต่างกัน เขาพบว่าระดับชั้นไม่เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ต่างกัน แต่วัฒนธรรมของครอบครัวเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งตรงกับผลการค้นคว้าของ ประสิทธิ์ บัวคลี่ (2514 : 82 - 83) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนไทยในต่างจังหวัด นักเรียนไทยในกรุงเทพฯ และนักเรียนนานาชาติมีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จะเห็นได้ว่าครอบครัวเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก แต่บางครั้งความสามารถทางด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก มักจะถูกสกัดกั้นด้วยการศึกษาและประสบการณ์ที่เขาได้รับ (Paness, 1963 : 134 - 139) โดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัวไทย (ละม้ายมาศ ศรีทัตต์ และคณะ, 1250 : 87 - 91) ซึ่งมุ่งหวังอย่างยิ่งจะให้เด็กแสดงความสามารถพญ่ใหญ่ด้วยการกระทำตามคำสั่งทุกอย่างของพ่อแม่ การขัดคำสั่งเป็นการไม่เคารพเชื่อฟัง

- ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นในสังคมไทยปัจจุบัน เพราะสังคมเปลี่ยนแปลงมีปัญหาเกิดขึ้นตลอดเวลา ชาวชนไทยจึงควรได้รับการฝึกให้รู้จักวิธีคิดใหม่ ๆ เพื่อแก้ปัญหาที่ตนจะต้องเผชิญตลอดชีวิต ดังที่ วีรยุทธ วิเชียรโชติ (2513 : 44) ให้ความเห็นไว้ว่า "เราจะพัฒนาประเทศจะต้องพัฒนาทั้งจิตใจคน อุบิสัยใจคอ ให้เป็นคนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ในขณะเดียวกันก็ต้องให้เป็นคนมีความสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ มีความสามารถพึ่งตัวเองได้ และมีความคิดสร้างสรรค์"

ดังนั้น ในฐานะที่ประเทศไทยมีการปกครองแบบประชาธิปไตย ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ ความเจริญก้าวหน้าของประเทศจะมีมากขึ้นเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของบุคคลในชาติ ถ้าประชาชนส่วนใหญ่เป็นคนมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าคิดกล้าแสดงในลักษณะของระบบประชาธิปไตยแล้ว ความก้าวหน้าของชาติจะต้องเกิดขึ้นโดยมิต้องสงสัย ในทางตรงกันข้ามถ้าประชาชนขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เขาจะเป็นผู้ตามอยู่ตลอดเวลา การปกครองที่เรียกว่าประชาธิปไตยนั้น จะมีลักษณะเป็นเพียงนิทมนมากกว่าปฏิบัติ

พ่อแม่จึงเป็นบุคคลสำคัญอันดับแรกที่จะส่งเสริมให้บุตรหลานของตน เป็นคนกล้าคิด กล้าแสดง เพื่อให้เขาเติบโตขึ้นมาเป็นประชาชนที่มีประสิทธิภาพของประเทศ อันจะเป็นฐานรองรับ การปกครองของประเทศ โดยการให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบประชาธิปไตย

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความเกรงใจ จากผลการค้นคว้า พบว่า การอบรมเลี้ยงดูกับความเกรงใจมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งกลุ่ม นักเรียนหญิงและนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ควบคุมครองจนเกินไป น่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเกรงใจ" หมายความว่า นักเรียนที่ได้อะเนนการอบรมเลี้ยงดู แบบให้ควบคุมครองจนเกินไปสูง จะได้อะเนนความเกรงใจสูงด้วย

สาเหตุที่การอบรมเลี้ยงดูไม่สัมพันธ์กับความเกรงใจนั้น น่าจะได้พิจารณากัน หลาย ๆ ประการ ประการแรกน่าจะเกี่ยวกับแบบทดสอบทั้งสองฉบับ แบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดู นั้นได้วิเคราะห์ค่าจำแนก (t-distribution) ของค่าตามแต่ละข้อ และได้เลือกเฉพาะ ข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปมาใช้ซึ่ง เอ็ดเวิร์ด (Edwards, 1957 : 153 - 154) กล่าวว่าข้อสอบที่มีค่า t ตั้งแต่ระดับขึ้นไป เป็นข้อสอบที่มีคุณภาพสูง และข้อสอบฉบับนี้มีค่าความ เชื่อมั่นสูง $r_{tt} = .9692$ ($N = 283$) และเมื่อนำคะแนนที่ได้จากข้อสอบฉบับนี้ไป หาค่าความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .6660$) สอดคล้อง กับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สำหรับข้อสอบวัดความเกรงใจ ประสิทธิภาพ บัวคลี่ (2514 : 24) ได้หาค่าความ เชื่อมั่นได้ค่า $r_{tt} = .7842$ ($N = 416$) จากเหตุผลดังกล่าว ข้อทดสอบทั้งสองฉบับน่าจะมี ขอบการรองรับ

ในด้านการสุ่มตัวอย่าง ได้สุ่มตัวอย่างแบบ simple random sampling นักเรียนมาห้องเรียนละ 12 เปอร์เซนต์จากทุกห้องเรียน น่าจะได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนได้ดี ของจังหวัด แต่ละคนเคยผ่านการอบรมวิชาวัดผลจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียน ค่าความน่าเชื่อถือรวมของแต่ละคน คงจะได้ดำเนินการทดสอบตามข้อแนะนำ ในการรวบรวมข้อมูลอย่างเคร่งครัด

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า อิทธิพลที่ทำให้เด็กมีความกระตือรือร้น น่าจะไม่ขึ้นอยู่กับ การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่เพียงด้านเดียว อาจจะมีตัวแปรอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น วิธี การฝึกอบรมของทางโรงเรียน การสัมพันธ์กับเพื่อนฝูง เป็นต้น

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับความกระตือรือร้น ผลการค้นคว้าพบว่า ความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับความกระตือรือร้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.1601$) เพียงแต่แสดงให้เห็นแนวโน้มว่า ตัวแปรทั้งสองอย่างนี้มีความสัมพันธ์กันทางลบ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "ความกระตือรือร้นจะมีความสัมพันธ์ทางลบกับความคิดสร้างสรรค์"

เมื่อวิเคราะห์แยกตามเพศของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ความกระตือรือร้นของนักเรียนหญิง มีความสัมพันธ์ทางลบกับความคิดสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่า นักเรียนหญิงที่มีความกระตือรือร้นสูงจะมีความคิดสร้างสรรค์ต่ำอย่างเชื่อมั่นได้

ผลการค้นคว้าของ สุนันต์ ปริชามารถ (2515 : 75) ซึ่งได้กระทำกับนักเรียน ในนครหลวงกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงจะมีความกระตือรือร้นต่ำ หรือนักเรียน ที่มีความกระตือรือร้นต่ำจะมีความคิดสร้างสรรค์สูง ประสิทธิ์ บัวคลี (2514 : 90) ได้ศึกษากับนักเรียน ไทยในต่างจังหวัด นักเรียนไทยในกรุงเทพฯ และนักเรียนนานาชาติ พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์แบบเส้นโค้งกับความกระตือรือร้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งกลุ่มนักเรียน หญิงและนักเรียนชาย แต่การศึกษารังนี้พบว่า เฉพาะนักเรียนหญิงเท่านั้นที่ความกระตือรือร้นมีความ สัมพันธ์ทางลบกับความคิดสร้างสรรค์

ความขัดแย้งดังกล่าวนี้ อาจเนื่องจากการ เลือกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะเห็นได้ว่า สุนันต์ ปริชามารถ ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างในนครหลวงกรุงเทพมหานคร ประสิทธิ์ บัวคลี ได้เลือกกลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นนักเรียนไทยในต่างจังหวัด นักเรียนไทยในกรุงเทพฯ นักเรียนนานาชาติ และการ ศึกษาครั้งนี้ได้เลือกเฉพาะกลุ่มตัวอย่างในเขตศึกษา 3

4. ความแตกต่างทางความคิดสร้างสรรค์ การศึกษารังนี้พบว่า นักเรียนชาย กับนักเรียนหญิงมีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .10$) สำหรับ กลุ่มตัวอย่างที่เลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีผลสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงจะมีความคิดสร้างสรรค์ไม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ" แต่สำหรับกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง

และแบบที่ควบคุมครองจนเกินไป ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และแบบให้ควบคุมครองจนเกินไป นักเรียนชายน่าจะมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนหญิง"

เมื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ก็ไม่พบว่ามีความคิดสร้างสรรค์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.84$) จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย น่าจะมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งน่าจะมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ควบคุมครองจนเกินไป"

ผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุจินต์ ปริขามารด (2515 : 82) ซึ่งได้ศึกษากับนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ปีการศึกษา 2514 ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตนครหลวง กรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน ที่พบว่านักเรียนหญิงมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนชาย แต่สอดคล้องกับผลการค้นคว้าของ โขติ เพชรชื่น (2514 : 73) ประสิทธิ์ บัวคลี่ (2514 : 90) ไสว เลี่ยมแก้ว (2514 : 55) ที่พบว่า นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แม่แต้ เชาวนา บุตรสุริยพันธุ์ (2514 : 81) ซึ่งได้ทำการศึกษากับนักเรียนชั้น ป. 4, ป.7 และ ม.ศ.3 จากโรงเรียนลาซิก และโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 360 คน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย ก็ไม่พบนักเรียนทั้งสองเพศนี้มีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่ว่าจะพิจารณารวมทุกระดับชั้น หรือพิจารณาแยกแต่ละระดับชั้น

จากผลการศึกษาค้นคว้ากับเด็กไทยดังกล่าวแล้ว แสดงให้เห็นแนวโน้มว่า นักเรียนหญิงกับนักเรียนชายน่าจะมีความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเห็นได้จากผลการการวิจัยในวัฒนธรรมตะวันตก ดังที่ Maccully (1966 : 27) ได้สรุปผลการศึกษาของหลายคนว่า ระหว่างชายกับหญิงโดยทั่วไป มีความแตกต่างทางความคิดสร้างสรรค์น้อยมาก แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายในการศึกษา ถ้าเน้นในแง่การแก้ปัญหาหรือสร้างปัญหาใหม่จากปัญหาเก่า ปรากฏว่าชายมีความสามารถสูงกว่าหญิง แต่ถ้านับถึงคิดหลายทิศทาง (divergent thinking) แล้ว หญิงจะมีความสามารถสูงกว่าชาย

๔๙ 5. ความแตกต่างด้านความเกรงใจ จากผลการค้นคว้าพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความเกรงใจน้อยกว่ากลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งและแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งกับแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป มีความเกรงใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ/ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป น่าจะมีความเกรงใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย" แต่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย น่าจะมีความเกรงใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง"

สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความเกรงใจน้อยกว่ากลุ่มอื่น อาจเนื่องมาจากนักเรียนกลุ่มนี้ นิยามารคาหรืออุปการะได้เปิดโอกาสให้เขาได้แสดงความคิดเห็น มีอิสระในการทำงาน ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองสูง ไม่ค่อยทำอะไรเพื่อเอาใจผู้อื่น จึงทำให้มีความเกรงใจน้อย

เมื่อเปรียบเทียบความเกรงใจระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย พบว่า นักเรียนหญิงมีความเกรงใจสูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการค้นคว้าของประสิทธิ์ บัวคลี (2514 : 60) วิราพร เทพวิระพงศ์ (2514 : 182 - 183) จุมพล พูลภัทรชีวัน (2514 : 82 - 83) ปราชญ์ลาปน กัณหเนตร (2514 : 186) บุญหา วชิระศักดิ์มงคล (2516 : 80) ที่พบว่า นักเรียนหญิงมีความเกรงใจมากกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

✕ จึงอาจกล่าวได้ว่า ในสังคมไทยการอบรมเลี้ยงดูเด็กทั้งสองเพศนี้แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพศหญิงมักจะได้รับการอบรมให้เป็นคนเรียบร้อยสงบเสงี่ยม อ่อนหวาน และจะต้องประพฤติตนอยู่ในกรอบธรรมเนียมประเพณีอยู่เสมอ จึงทำให้ขาดอิสระในตนเอง ซึ่งตรงกันข้ามกับเพศชายที่มักจะได้รับการอบรมเพื่อให้เป็นผู้นำของครอบครัว จึงมักมีอิสระในตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักตัดสินใจด้วยเหตุผล กล่าวคร่าวๆว่าเพศหญิง จากเหตุผลดังกล่าว น่าจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนหญิงมีความเกรงใจมากกว่านักเรียนชาย

เมื่อเปรียบเทียบความเกรงใจในบทบาทต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันแล้ว กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความเกรงใจ บิดามารดา น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครอง จนเกินไป อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สาเหตุที่ทำให้เด็กเร่ร่อนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งมีความเกรงใจบิดามารดาสูง น่าจะเนื่องมาจากเด็กเร่ร่อนกลุ่มนี้เป็นที่เกลียดชัง ไม่ได้รับความเอาใจใส่ ขาดความสัมพันธ์อันดีกับบิดามารดา จึงทำให้เขามีความเกรงใจ ไม่กล้าทำอะไรลงไป เพราะกลัวจะได้รับการปฏิเสธหรือถูกลงโทษอย่างรุนแรง ซึ่งผิดกับกลุ่มเด็กเร่ร่อนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

ส่วนเด็กเร่ร่อนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป มีความเกรงใจสูง น่าจะเนื่องมาจากเด็กเร่ร่อนกลุ่มนี้ต้องอาศัยความช่วยเหลือคุ้มครองจากบิดามารดาอยู่ตลอดเวลา ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง จึงมีความเกรงใจสูงกว่าเด็กเร่ร่อนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

อย่างไรก็ตามเด็กเร่ร่อนกลุ่มนี้ยังมีความเกรงใจน้อยกว่าเด็กเร่ร่อนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สาเหตุอาจเนื่องมาจากเด็กเร่ร่อนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป มีความใกล้ชิดสนิทสนมมากกว่าเด็กเร่ร่อนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง

นักเรียนชายมีความเกรงใจเพื่อนที่สนิทสนม เพื่อนบ้านที่สนิทสนม และรุ่นน้องน้อยกว่านักเรียนหญิง สาเหตุน่าจะเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูที่มุ่งให้นักเรียนชายเป็นคนกล้าหาญ อดทน และเชื่อมั่นในตนเองดังกล่าวดังกล่าวแล้ว

เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความเกรงใจครูอาจารย์และผู้มีคุณไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคคลทั้งสองประเภทมีความสัมพันธ์กับเด็กทั้งสองเพศพอ ๆ กัน

ในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง นักเรียนหญิงมีความเกรงใจเพื่อนที่สนิทสนมมากกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สาเหตุอาจเนื่องมาจากนักเรียนหญิงในกลุ่มนี้ ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนที่สนิทสนมมากกว่านักเรียนชาย จึงไม่กล้าทำอะไรที่ขัดใจเพื่อน เพราะกลัวว่าถ้าทำอะไรให้เป็นที่ไม่พอใจเพื่อนแล้ว ตนจะถูกทอดทิ้ง เช่นเดียวกับที่ตนเคยถูกทอดทิ้งมาแล้ว

ขอเสนอแนะ

1. ด้านการวิจัย

1.1 ควรจะได้มีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู กับความคิดสร้างสรรค์และความเกรงใจซ้ำอีก โดยจัดกระทำกับกลุ่มตัวอย่างในเขตศึกษาอื่น หรือกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประเทศ เพราะการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างในเขตศึกษา 3 ยังไม่เป็นตัวแทนของเด็กไทยส่วนใหญ่

1.2 ควรจะได้มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ค่านิยมทางสังคม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจและความถนัดทางการเรียน เป็นต้น

1.3 ในการศึกษาครั้งนี้เลือกศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นผู้สนใจจะได้ศึกษากับนักเรียนทุก ๆ ระดับชั้น

1.4 ควรจะได้ทำการศึกษาเรื่องนี้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีการนับถือศาสนาต่างกัน

2. ด้านการศึกษา

2.1 เนื่องจากความเกรงใจเป็นกลวิธีปกป้องกันตัวอย่างหนึ่ง นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน และเพศต่างกัน ย่อมมีความเกรงใจต่างกัน ฉะนั้น ครูผู้สอนหรือผู้ให้คำปรึกษา ควรจะได้คำนึงถึงเรื่องนี้ของนักเรียนเฉพาะรายให้มาก เพื่อให้การสอนและการให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2.2 ในการพัฒนาประเทศนั้น เราต้องการคนที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงอยู่มาก ทางโรงเรียนหรือบิดามารดาควรจะหาทางส่งเสริมให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้น โดยการยั่วยุให้คิดหลายแง่หลายมุม หลาย ๆ วิธี ให้คิดอย่างอิสระ เปิดโอกาสให้เด็กได้คิดสิ่งใหม่ ๆ ที่แปลกไปจากเดิม และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเป็นสาเหตุอันหนึ่งที่สนับสนุนเรื่องนี้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

✓ การฝึกหัดครู, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ พัฒนาการของครอบครัวและเด็ก โรงพิมพ์ศรีหงส์
พระนคร 2509, 258 หน้า.

จุฑพร จริยะนราวิทย์ ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรักและสถานภาพของแม่และของลูก
กับการยอมรับตนเอง เปรียบเทียบระหว่างเด็กที่รักกับเด็กที่ยอมรับกระทำผิด ปริณิธานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 114 หน้า.

จุฬพล พูลภัทรชีวัน มโนภาพแห่งตน (Self-concept) ความวิตกกังวล (Anxiety)
ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำ (Leadership) ของนักเรียนที่เป็นผู้นำ
และนักเรียนที่เป็นผู้ตาม ในระดับชั้น ม.ศ.3. ปริณิธานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514, 90 หน้า.

✓ เขาวนา ยุทธสุริยพันธุ์ การศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ในระดับชั้น
ประถมและมัธยม ระหว่างโรงเรียนสาธิตและโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรปกติ, ปริณิธานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 93 หน้า.

✓ โสติ เพชรชื่น การศึกษเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาชีพ
ต่างกัน ปริณิธานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
2514, 79 หน้า.

นางนุช วรรณหะ ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ กับผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน ของนักเรียนระดับชั้น ประถมต้นมัธยมวิชาวการศึกษาระดับสูง ปริณิธานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 84 หน้า.

นิคม ดังตะพิภพ การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ความเกรงใจ และความกึกก้องสร้างสรรค์ของ
นักเรียนมัธยม ที่มาจากรอบครัวไทยและครอบครัวจีน ปริณิธานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 123 หน้า.

บุหงา วิจิตรกัญจกุล การศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบ ความเกรงใจ การรักษาน้ำ
และแรงจูงใจไปสมัคร ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายไทย กับนักเรียนไทยเชื้อสายจีน
ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดในภาคเหนือ ปริญานันท์การศึกษามหาบัณฑิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2516, 80 หน้า.

บุณดี หองอยู่ การศึกษาความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของความคิดแบบสอบถาม (Inquiry)
กับผลสัมฤทธิ์ทางวิทยาศาสตร์และความเกรงใจ ปริญานันท์การศึกษามหาบัณฑิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 71 หน้า.

ประมวล คิคคินันต์ ทฤษฎีวิจัยวิทยาวาถนุบุคคลิกภาพ โรงพิมพ์ศิริภักดิ์ พระนคร, 2511,
135 หน้า.

ประเทิน มหาจันทร์ ศิลป์ในโรงเรียนประถม แผนการพิมพ์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา พระนคร
2511, 214 หน้า.

ประยุทธิ์ วัชรกะนิษฐ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
และระดับความมุ่งหวังในการเรียน ของนักเรียนชั้น ม.ก.3 โรงเรียนมัธยมสาวิศ
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปริญานันท์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัย
วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 77 หน้า.

✓ ประสิทธิ์ บัวกล้า การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความเกรงใจ และความคิดสร้างสรรค์
ของนักเรียนไทยในต่างจังหวัด นักเรียนไทยในกรุงเทพฯ และนักเรียนนานาชาติ
ชั้น ม.ก. 3 ปริญานันท์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
2514, 148 หน้า.

ประเสริฐ แยมกลิ่นฟู โครงการสร้างสังคมกับความมั่นคงของประเทศ วารสารสังคมศาสตร์
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 4 : 2 พฤษภาคม 2509.

✓ ปรากฏาณบ. กัณเฑเนตร ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตนเอง-หว่างบุคคล ความเกรงใจ
และการปรับตัว ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต 2515, 235 หน้า.

ป๋วย โรจนะบุรานนท์ "ผู้ใหญ่ในวันนี้และวันหน้า" สยามรัฐ 9 กรกฎาคม 2516.

พจนต์ พันธุ์ศรี ความเกรงใจในระหว่างศิษย์กับอาจารย์ รายงานความก้าวหน้า ฉบับที่ 2
 โครงการวิจัยเรื่องความเกรงใจของคนไทย (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่) 2514.

ละม้ายมาศ ศรีพิทักษ์, และคณะ อิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาการของเด็ก ที่ตำบลนาป่า
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี รายงานการวิจัยฉบับที่ 9 ของสถาบันระหว่างชาติ
 สำหรับการก่นกว่าเรื่องเด็ก โรงพิมพ์คุรุสภา 2510, 184 หน้า.

วินิจ เกตุชา การศึกษากวามสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ กับความคิดสร้างสรรค์
ความเป็นผู้นำและความวิตกกังวลของนักเรียนชั้น ม.ก.3 ในจังหวัดสุโขทัย
ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 106 หน้า.

วิราพร เทพวิระหงษ์ ความเกรงใจกับพฤติกรรมแก้ปัญหากลุ่ม ปริญญานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 241 หน้า.

วีรยุทธ วิเชียรโชติ "สังคมไมตรีสัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศ" วารสารจิตวิทยา สมาคม
 จิตวิทยาแห่งประเทศไทย โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ พระนคร 2513, 59 หน้า.

วีรยุทธ และ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ รายงานการวิจัย เรื่องความเกรงใจในคนไทย ฉบับที่ 1
ลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจ กันยายน 2513 (โรเนียว) 23 หน้า.

สุจิตต์ ปรีชามาวณ ความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของ
นักเรียนที่มีพฤติกรรมกลุ่ชอบถามและขัดต่อสังคม ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 128 หน้า.

สุภา มาล กุล ๗ อุษยา "ครอบครัวกับการเจริญเติบโตทางจิตใจของเด็ก" การส่งเสริมสุขภาพจิตเด็ก สารศึกษาการพิมพ์ พระนคร 2516, 150 หน้า.

สุมาลย์ โสคติรี "การสร้างระเบียบวินัยแก่เด็ก" การส่งเสริมสุขภาพจิตเด็ก สารศึกษาการพิมพ์ พระนคร 2516, 150 หน้า.

เสนาะจิต สุวรรณไพฑูริย์ "เด็กวัยรุ่นเขาเกิดกันอย่างไร" วัยรุ่น - วัยรุ่น โรงพิมพ์สุภา 2515, 170 หน้า.

✓ ไสว เลี่ยมแก้ว ความคิดสร้างสรรค์และความฉันททางการเรียน ปริญญาพิพนธ์การศึกษา นพาสถิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 79 หน้า.

Ashley, Montagu, "The Awesome Power of Human Love", Reader's Digest : 17, 1971, 155 pp.

Balwin, Alfred L., "Socialization and Parent-Child Relationship" Child Development, Vol. 19 : September 1948.

Bentley, J.C., "Creativity and Academic Achievement" The Journal of Educational Research, Vol. 59 : February 1966.

Blair, Green Myers, and Others, Educational Psychology, The Macmillan Company, New York, 1966, 678 pp.

Blanchard, Wendell, Thailand : its people, its society, its culture, Hraf Press New Haven, 1958; 528 pp.

Burgess, Ernest W., and Locke, Harvey J., The Family, American Book Company, 1960, 729 pp.

• Edwards, Allen Louis, Experimental Design in Psychological Research, Rinehart, New York, 1960, 455 pp.

✓ Edwards, Allen Louis, Technique of Attitude Scale Construction, Appleton-Century, Inc., New York, 1957, 256 pp.

✓ Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology and Education, McGraw-Hill Co., New York, 1966, 446 pp.

✓ Garrett, Henry Edward, Statistic in Psychology and Education, McGraw-Hill Co., New York, 1965, 605 pp.

- ✓ Gullikson, Harold; Theory of Mental Tests, Wiley, New York, 1950, ~
440 pp.
- Holland, J.L., "Creativity and Academic Performance among Talented ~
Adolescents", The Journal of Educational Psychology, 52 : 1960.
- Maccoby, Eleanor E., The Development of Sex Differences, Stanford,
California, 1966, 351 pp.
- Munn, Norman L., Introduction to Psychology, Houghton Mifflin Company,
Boston, 1962, 358 pp. Panes, Sidney J., "Education and Creativity"
Teacher College Record, 54 : 1963.
- Philips, Herbert P., Thai Peasant Personality, the patterning of inter-
personal behavior in the village of Ban Chan, Berkeley University
of California Press, 1969, 231 pp.
- ✓ Rogers, Dorothy, Issues in Adolescent Psychology, Meredith Corporation,
New York, 1972, 557 pp.
- Tadena, Tomas P., "Developing Creativity in Children", Education
Quarterly, College of Education University of the Philippines
17 : 1969.
- ✓ Torrance, E.P., Guiding Creative Talent, Prontic-Hall, Inc., Englewood
Cliffs, N.J., 1964, 378 pp.
- Tyler, Leona E., The Psychology of Human Difference, Meredith Publishing
Co., New York, 1965, 462 pp.
- Walker, William J., "Teacher Personality in Creative School Environment"
The Journal of Education Reserach, 62 : 1969, 650 pp.
- Wallach, Michael A., and Kogan, Nathan, Mode of Thinking in Children,
Halst Ranchart and Winston, Inc., New York, 1965, 357 pp.
- ✓ Winer, B.J., Statistical Principles in Experimental Design, McGraw-Hill
Book Company, New York, 1971, 907 pp.

ภาคผนวก ก.

ค่าความแตกต่าง (t) เป็นรายชื่อ
ของคะแนนแบบทดสอบการอบรมได้ยงคุณของพ่อแม่

ค่าความแตกต่าง (t) ของแบบทดสอบการยอมรับเฉลี่ยของพหุคูณ

ทดสอบที		ประชากรไทย		กลุ่มโรงเรียน	
ข้อที่	t	ข้อที่	t	ข้อที่	t
1.	4.3361	21.	6.2780	41.	2.2345
2.	4.9227	22.	7.6720	42.	5.4422
3.	3.5548	23.	5.8272	43.	3.1014
4.	4.6670	24.	6.2175	44.	2.6770
5.	4.4051	25.	7.4205	45.	3.6271
6.	3.0913	26.	5.3516	46.	5.4229
7.	5.0245	27.	3.6180	47.	4.8974
8.	5.8387	28.	9.3854	48.	6.3555
9.	5.6855	29.	4.5350	49.	2.3657
10.	3.1670	30.	6.3722	50.	3.1867
11.	5.1338	31.	3.6120	51.	5.9260
12.	3.1920	32.	3.9024	52.	4.0015
13.	4.4659	33.	4.5009	53.	1.8768
14.	5.9455	34.	4.1322	54.	4.4381
15.	5.7039	35.	3.0772	55.	6.4565
16.	4.8185	36.	6.7732	56.	5.7087
17.	5.2361	37.	5.9702	57.	4.3904
18.	4.3872	38.	3.3044	58.	3.0382
19.	4.3241	39.	3.0504	59.	3.0703
20.	5.3906	40.	5.0979	60.	4.4531

ก.

ภาคผนวก

แบบทดสอบการอ่านและเขียน

แบบสอบถาม เกี่ยวกับการยอมรับเลี้ยงดูของพ่อแม่

คำชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามทั้งหมดมี 60 ข้อ ถามเกี่ยวกับความรู้สึกที่นักเรียนมีต่อการยอมรับเลี้ยงดูของพ่อแม่
2. พ่อแม่ที่กล่าวถึงในแบบสอบถาม หมายถึง บุคคลที่คอยอบรมเลี้ยงดูนักเรียนมาตั้งแต่เขามาเกิด อาจเป็นพ่อแม่ ดุจ บ้า น้า อา พระภิกษุ หรือบุคคลอื่นก็ได้
3. วิธีตอบแบบสอบถาม ให้นักเรียนระลึกถึงเหตุการณ์ที่ล่วงมาแล้วว่า พ่อแม่ได้ปฏิบัติกับเราในลักษณะใด โดยการกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย หรือน้อยที่สุด เพียงข้อละ ๑ ช่องเท่านั้น ดังตัวอย่าง

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
✓			✓	

(๐) นักเรียนร่วมรับประทานอาหารกับพ่อแม่

(๐๐) นักเรียนถูกพ่อแม่กล่าวหาให้เสียหาย

จากข้อ (๐) ที่กาเครื่องหมายถูกในช่องมากที่สุด แสดงว่านักเรียนร่วมรับประทานอาหารกับพ่อแม่ทุกวัน หากนักเรียนเห็นว่าร่วมรับประทานอาหารน้อยกว่านี้ ก็ให้กาเครื่องหมายถูกในช่องมาก ปานกลาง น้อย หรือน้อยมากตามลำดับ

จากข้อ (๐๐) ที่กาเครื่องหมายถูกในช่องน้อย แสดงว่านักเรียนเคยถูกกล่าวหา หากนักเรียนเคยถูกกล่าวหาว่านี้ ก็กาเครื่องหมายในช่อง ปานกลาง มาก หรือ มากที่สุด ตามลำดับ ถ้านักเรียนไม่เคยถูกกล่าวหา ก็กาเครื่องหมายลงในช่องน้อยที่สุด เป็นต้น

4. แบบสอบถามนี้ ไม่จำกัดเวลา แต่ก็ขอใช้เวลาในการตอบนานสัก ๑๐-๑๕ นาที หากจะกาเครื่องหมายลงในช่องใดก็ได้ ขอเสนอให้เวลาเลือกตอบตามความรู้สึกจริง ๆ ไม่เอาความรู้สึกว่าพ่อแม่เคยปฏิบัติกับเราอย่างไรจริง ๆ และขออย่าได้แกล้งใจไปให้ขาด เพราะจะทำให้ข้อสอบเสียความ

ต่อไปนี้จะให้ลงมือทำกันจริง ๆ โปรดเตรียมกระดาษเขียนเกี่ยวกับตัวเราลงในช่องว่างข้างล่าง

ชื่อ เพศ อายุ ปี เดือน

โรงเรียน อำเภอ จังหวัด

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อนักเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. พ่อแม่ไม่คอยให้ความสนใจในการคบเพื่อนต่างเพศของเธอ 2. เมื่อเธอทำผิดมักจะถูกลงโทษหรือถูกคุกคามอย่างรุนแรง 3. เมื่อเธอร้องไห้ว่าพ่อแม่ มักจะไม่คอยได้รับการร่วมมือ 4. ไม่ค่อยให้ความสนใจในการแต่งกายของเธอเท่าที่ควร 5. เธอมักจะถูกว่าดว่าเสียชื่อเสียงในการเลือกคบเพื่อนอยู่บ่อย ๆ 6. ให้โอกาสให้เธอจะพูดคุยหรือปรึกษาหารักด้วยน้อยมาก 7. เมื่อเธอกลับจากโรงเรียนไม่ตรงเวลามักจะถูกติเตียนซ้ำซากไม่รู้จัก 8. เมื่อเธอขอเงินมักจะถูกคุกคามบ่อย ๆ 9. ให้เงินให้จ่ายไม่เพียงพอกับความจำเป็น 10. เมื่อเธอแจ้งผลการเรียนให้ทราบ มักจะรู้สึกเฉย ๆ 11. เมื่อเธอทำผิดพลาดมักจะถูกตำหนิบ่อย ๆ 12. คอยบ่นรำคาญใจในสิ่งที่เธอทำ 13. เมื่อเธอทำดี มักจะไม่คอยได้รับคำยกย่องชมเชย 14. เมื่อเธอนั่งคุยสนทนากับเพื่อน มักจะถูกตำหนิ 15. มักจะยกย่องความดีของคนอื่นมาเปรียบเทียบกับเธอ 16. เมื่อเธอทะเลาะกับพี่ ๆ น้อง ๆ เธอจะถูกตำหนิมากกว่า 17. ไม่ค่อยให้ความสนใจเกี่ยวกับการกินการนอนของเธอเท่าที่ควร 18. มักจะตำหนิเธอเมื่ออยู่ต่อหน้าพี่ ๆ น้อง ๆ 19. เธอจะไม่รับสิ่งของหรือเงินทองน้อยกว่าคนอื่น ๆ ในครอบครัว 20. สิ่งที่ทำให้เธอยุ่งยากใจมากที่สุดคือพ่อแม่ไม่ค่อยให้ความสนใจเธอเท่าคนอื่น						

วิธีวัดและประเมินผลนักเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
21. เมื่อเธอขอความช่วยเหลือ จะให้ทราบบ้างว่าเธอทำงานเป็นอย่างไร ✓ 22. ยินดีให้คนอื่นช่วยงานในกิจการ รมิโทษของโรงเรียนตามต่อน 23. แสดงความรักและให้ความอบอุ่นแก่เธออย่างแท้จริงเอง 24. แบ่งงานให้เธอทำหรือเหมาะกับความสามารถ 25. ชอบเผยแผ่ให้คำขวัญในสิ่งที่เธอทำ ✓ 26. อนุญาตให้เธอออกไปเที่ยวนอกบ้านตามสมควร ✓ 27. เมื่อเธอทำผิดจะเปรียบเทียบกับคนอื่นแล้วจึงลงโทษ 28. เมื่อเธอเสนอความคิดเห็น พ่อแม่จะรับฟังเป็นประจำ 29. ให้โอกาสคนเพื่อนต่างเพศตามสมควร 30. เมื่อเธอทำงานผิดพลาด จะได้อิสรภาพแก่ตัวอีก 31. ให้เธอมีส่วนร่วมในการปกครองของครอบครัวทุกอย่าง ✓ 32. เมื่อมสกาเรียนของเธอไม่ดี พ่อแม่จะให้กำลังใจและพูดให้กำลังใจ 33. เปิดโอกาสให้เธอทำเพื่อน ๆ มาที่บ้านได้ทุกคน 34. ยอมรับนับถือความสามารถของเธอ 35. ให้อิสระในการที่จะเลือกรับประทานอาหาร 36. ยินดีให้ความคิดเห็นเมื่อเธอต้องการขอ คำปรึกษา 37. เมื่อเธอทำผิดจะยกย่องชมเชย 38. เปิดโอกาสให้เธอจัดตกแต่งบ้านเรือนได้ตามสมควร ✓ 39. ให้อิสระในการเลือกศึกษาต่อตามความถนัดของเธอ ✓ 40. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในครอบครัว ยินดีที่จะให้เธอมีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหานั้น					

วิธีสอนแก้ปัญหาที่นักเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
41. ไม่ยอมให้เธอคบเพื่อนต่างเพศ เพราะกลัวจะเสียเด็ก ✓ 42. มักไม่ยอมให้เธอออกเยี่ยมอกบ้านตามลำพัง ✓ 43. เมื่อเธอกลับบ้านผิดเวลา จะแสดงความห่วงใยมาก 44. ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้เธอทำอะไรได้ตามลำพัง ✓ 45. ามมีให้เธอออกนอกบ้านเวลาค่ำคืน เพราะกลัวจะได้รับอันตราย 46. เวลาจะไปไหนก็จะให้ไปกับผู้ใหญ่หรือคอยควบคุม ✓ 47. ให้เธอแต่งกายโดยใช้ระเบียบที่สุภาพเป็นประจำ ✓ 48. เมื่อเธอเริ่มปวดจะคอยดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ 49. คอยตักเตือนเพราะความขุ่นในการอ่านหนังสือประเภทนวนิยาย 50. จะสืบประวัติวันกำพร้าของเพื่อน ๆ ของเธอเป็นประจำ ✓ 51. เมื่อเธอจะออกนอกบ้าน มักจะซักถามรายละเอียดว่าจะไปพบใคร ที่ไหน ✓ 52. เมื่อเวลาต่อข้าวของเครื่องใช้ มักจะเตือนซื้อให้เอง ✓ 53. ช่วยซักผ้าเสื้อผ้าให้บ่อย ๆ ✓ 54. คอยตั้งเป็นเพื่อนเวลาเธออ่านหนังสือหรือเวลาบ้านเวลาค่ำคืน ✓ 55. เวลาไปโรงเรียนมักคอยรับส่งหรือให้ไปกับผู้ใหญ่ที่วางใจได้ 56. เวลาออกนอกบ้านจะคอยตักเตือนไม่ให้ระมัดระวังอันตรายด้วยความห่วง ✓ 57. มักแสดงให้เธอเห็นว่าเธอยังเป็นเด็ก ไม่สามารถจะตัดสินใจหาตัวตนเองได้ ✓ 58. จะแนะนำการศึกษาต่อและคิดว่าอาชีพแก่เธอตามที่ท่านชอบ 59. สิ่งที่ทำให้ยุ่งยากใจคือพ่อแม่คอยเอาใจใส่เธอมากเกินไป ✓ 60. เคยถามว่าดูทุกข์ที่เธอได้รับจากโรงเรียนเป็นประจำ						

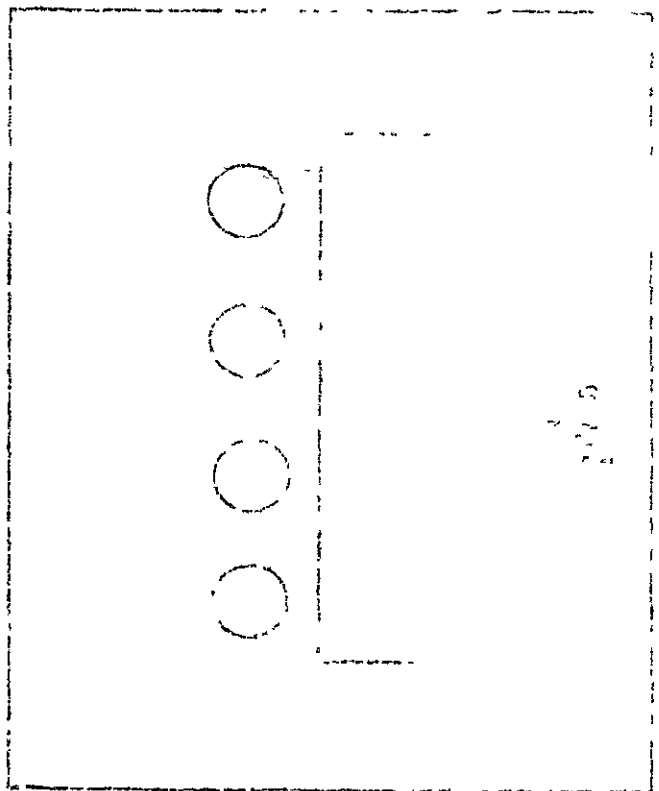
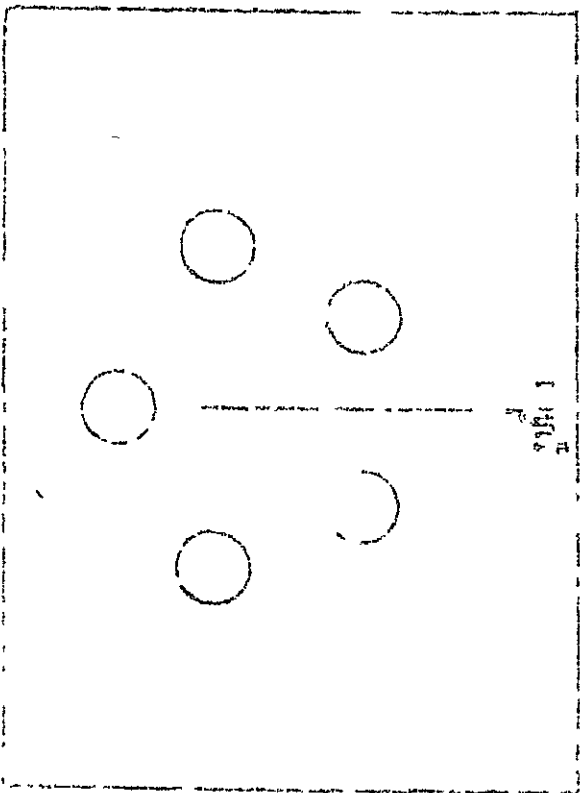
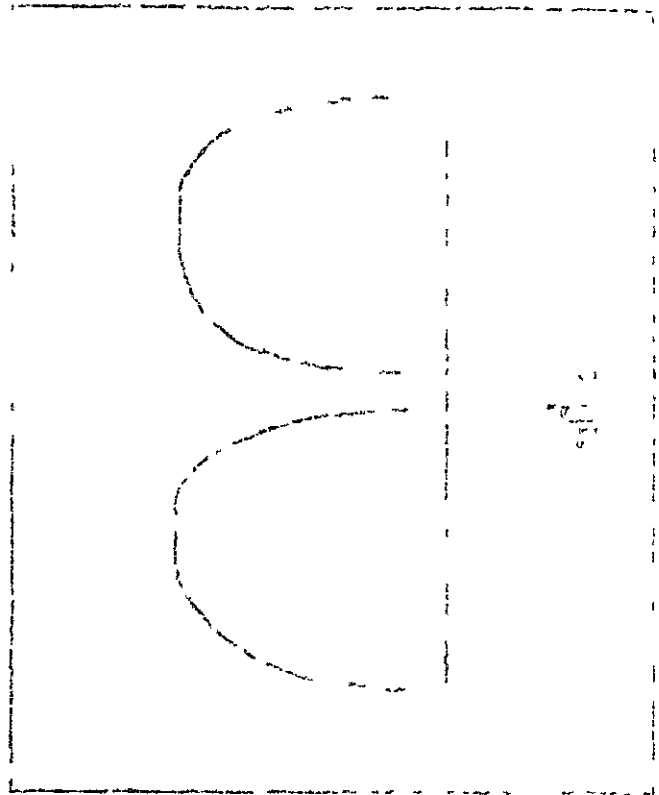
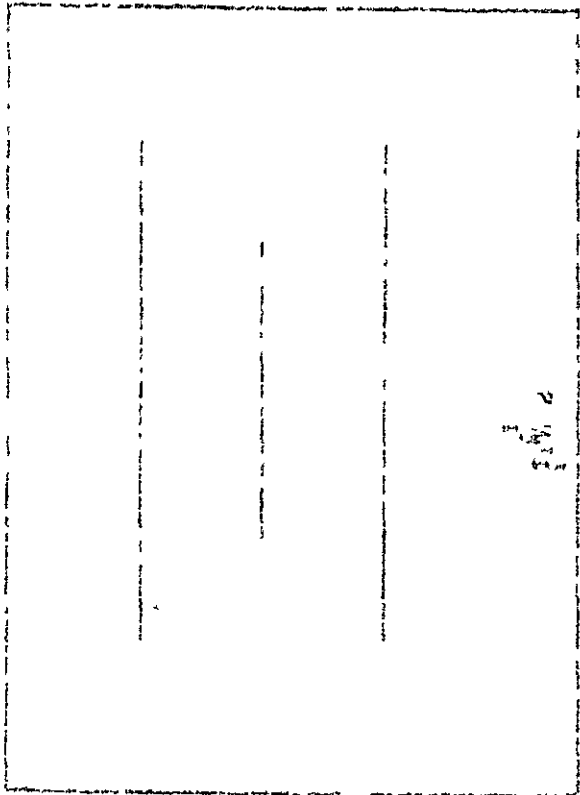
๒

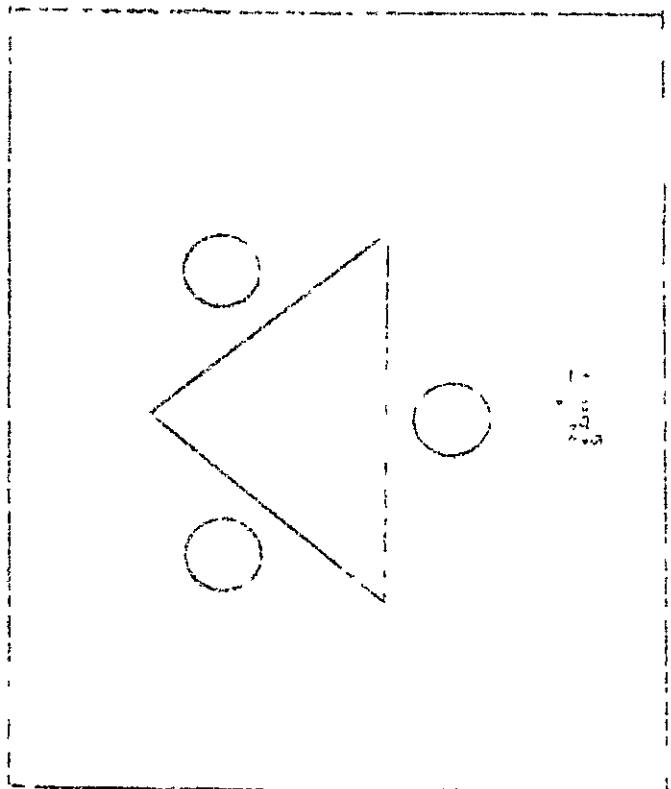
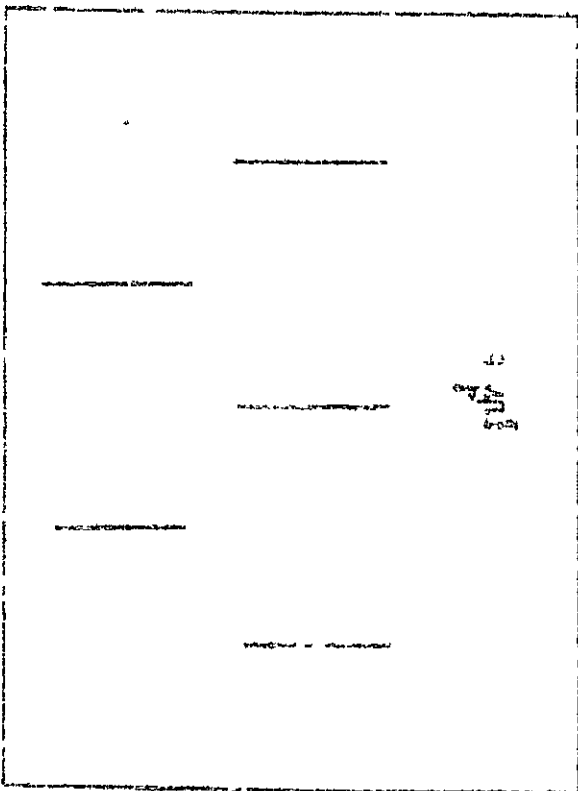
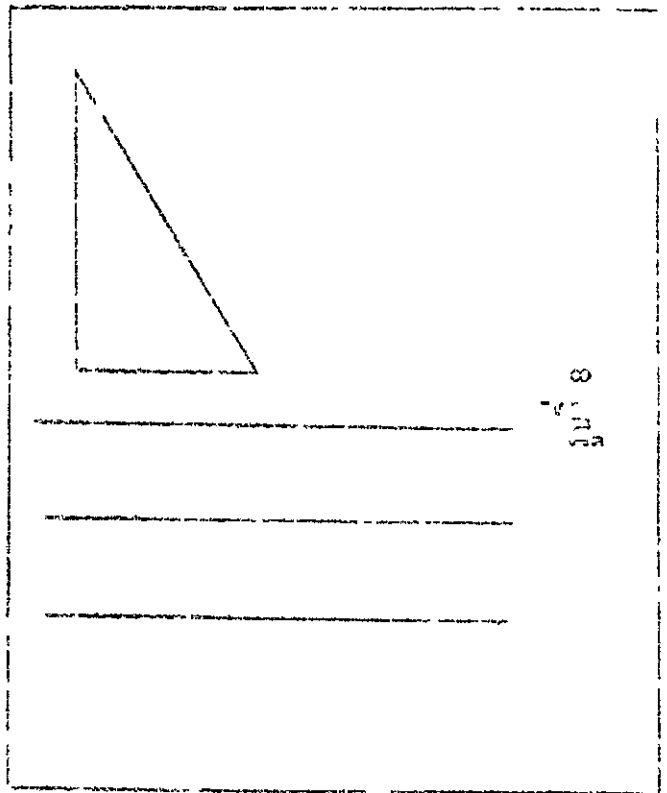
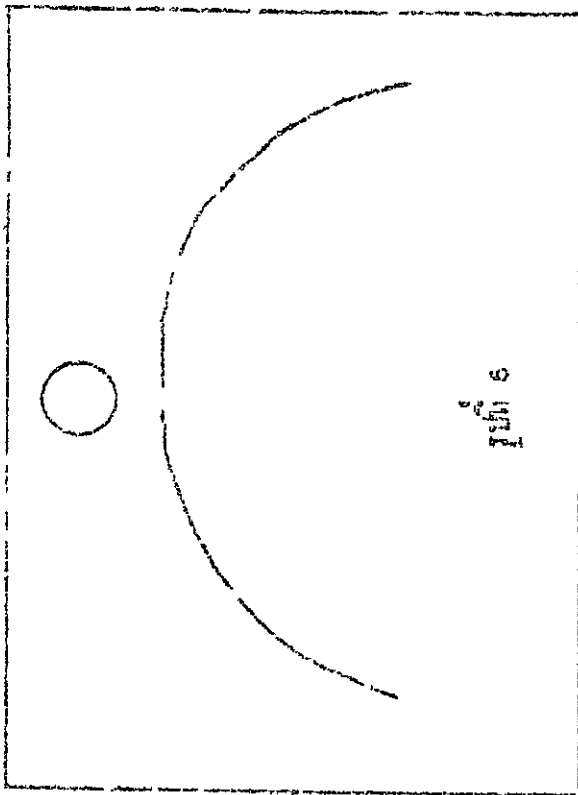
ภาาณวทก

แบบทดสอบความคึกสร้างสร้งกัณนที่ 2 - 3 - 4

1. ให้พรรควิไลชัย ให้เป็นประโยชน์แก่ชีวิตที่ต่างกันมาให้นมากที่สุดเท่าที่จะ
จะมากได้
2. ให้พรรควิไลชัย ให้เป็นประโยชน์แก่ชีวิตที่ต่างกันมาให้นมากที่สุดเท่าที่จะ
จะมากได้
3. ให้พรรควิไลชัยรับเอาภาระที่ต่างกันมาให้นมากที่สุดเท่าที่จะ
จะมากได้
4. ให้พรรควิไลชัยรับเอาภาระที่ต่างกันมาให้นมากที่สุดเท่าที่จะ
จะมากได้
5. ให้พรรควิไลชัยรับเอาภาระที่ต่างกันมาให้นมากที่สุดเท่าที่จะ
จะมากได้
6. ให้พรรควิไลชัยรับเอาภาระที่ต่างกันมาให้นมากที่สุดเท่าที่จะ
จะมากได้
7. ให้พรรควิไลชัยรับเอาภาระที่ต่างกันมาให้นมากที่สุดเท่าที่จะ
จะมากได้
8. ให้พรรควิไลชัยรับเอาภาระที่ต่างกันมาให้นมากที่สุดเท่าที่จะ
จะมากได้

1. แอว และหญ มีอะไรคล้ายกันหรือเหมือนกันบ้าง บอกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้
2. รถไฟ และ รถแทรกเตอร์ มีอะไรที่คล้ายกันหรือเหมือนกันบ้าง บอกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้
3. วิทย์ และ โพรตัม มีอะไรที่คล้ายกันหรือเหมือนกันบ้าง บอกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้
4. นาฬิกา และ เครื่องพิมพ์ดีด มีอะไรที่คล้ายกันหรือเหมือนกันบ้าง บอกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้
5. โต๊ะเรียน และ โต๊ะทำงาน มีอะไรที่คล้ายกันหรือเหมือนกันบ้าง บอกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

ภาคผนวก ง.

แบบทดสอบความเกรงใจ

คำชี้แจงในกรทำแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบนี้มี 58 ข้อ ถามเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของท่าน ในการปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามบทบาทและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจพบได้ในชีวิตประจำวัน เช่น

ตัวอย่าง ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์กับครู, อาจารย์

(0) นั่งหลับในขณะที่ครูกำลังสอน กล่า 3|2|1|0|-1|-2|-3 ไม่กล้า

(00) ขอดอกนอกห้องโดยไม่ขออนุญาต กระทำ 3|2|1|0|-1|-2|-3 ไม่กระทำ

จากข้อ (0) ให้ท่านพิจารณาว่า ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์ ท่านกล้าจะนั่งหลับ ในขณะที่ครู, อาจารย์กำลังสอนหรือไม่, เพียงไร ถ้าคิดว่ากล้าทำเช่นนั้นแน่ ๆ ก็วงรอบเลข 3 ถ้ายังมีความเกรงครูปูบาง อาจจะไม่หลับเมื่อเวลาครู อาจารย์เฉลย กิ่งวงรอบเลข 2 หรือ 1 แต่ถ้ามีความเกรงครูมากจนคิดว่าจะไม่กล้ากระทำเช่นนั้นแน่ ๆ ก็วงรอบเลข -3 หรือถ้าท่านมีความเห็นว่า ถ้าวางมาก แม้จะเกรงครู, อาจารย์ ท่านก็จะแอบนั่งหลับบ้าง ก็วงรอบเลข -2 หรือ -1 ตามลำดับความเกรงของท่าน ส่วนเลข 0 นั้นแทนความรู้สึกกำลังก้ำกึ่งระหว่างความเกรงและไม่เกรงครูอาจารย์

ข้อ (00) ก็เช่นเดียวกัน ให้ท่านพิจารณาเช่นเดียวกับข้อ (0) ถ้ากล้ากระทำแน่ ๆ ก็วงรอบเลข 3 ถ้ากล้ารองลงไปก็วงรอบเลข 2 หรือ 1 ถ้าไม่กล้ากระทำแน่ ๆ ก็วงรอบเลข -3 และถ้าไม่กล้ารองลงไปอีกก็วงรอบเลข -2 หรือ -1 ส่วน 0 นั้นก็แสดงความรู้สึกกำลังก้ำกึ่งระหว่างความกล้ากระทำและไม่กล้ากระทำ

2. แบบทดสอบนี้ไม่จำกัดเวลา แต่ก็อย่าเสียเวลาในการตอบแต่ละข้อนานนัก ถ้าท่านลังเลใจไม่ทราบจะวงรอบเลขใดก็ ขอเสนอให้ท่านเลือกตอบตามความคิดครั้งแรกที่ท่านจะปฏิบัติจริง ๆ

ต่อไปนี้เราจะลงมือทำกันจริง ๆ โปรดเติมรายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่านลงในช่องว่างข้างล่าง

ชื่อ..... เพศ อายุ ปี เดือน.....

โรงเรียน..... อาชีพผู้ปกครอง

ทำได้อีก ๑๐๑๐๑๐๑/๑๐๑๐๑

ก. ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์กับครู, อาจารย์

1. ขอยืมเงินหรือสิ่งของ	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
2. เข้าห้องเรียนสายกว่าครู, อาจารย์	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
3. คัดค้านไม่เห็นด้วยกับครู, อาจารย์	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
4. เข้าพบเพื่อติดต่อรหัสส่วนตัว	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
5. ทำนิกระเบียบของห้องเรียน เช่นส่งเสียงดัง	กระทำ	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กระทำ
6. จะเข้าไปขอความช่วยเหลือขณะครูกำลังทำงาน	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
7. จะเข้าไปขอความช่วยเหลือขณะครูสอนพักสอน	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
8. จะเข้าไปขอความช่วยเหลือขณะครูกำลังรับประทานอาหาร	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
9. แสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งด้วยเหตุผลขณะเรียนในชั้น	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
10. เคื่อนให้ครูทราบว่าหมดชั่วโมงเรียนแล้วเมื่อเห็นครูกำลังสอนต่อไปอยู่	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
11. หยุกเรียนโดยไม่ขออนุญาต	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
12. ทักท้วงเมื่อครูสอนผิด	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า

ข. ในฐานะที่ท่านเป็นบุตรกับบิดามารดา

1. นอนตื่นสาย	กระทำ	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กระทำ
2. ขอเงินเพิ่มอีกเมื่อเงินไม่พอใช้	กระทำ	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กระทำ
3. ขออนุญาตไปเที่ยวและค้างบ้านเพื่อน	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
4. ขอความช่วยเหลือ เช่นให้ยืมเสื้อผ้าให้	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
5. ขอเงินไปซื้อเสื้อผ้าสำหรับสวมไปเที่ยว	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
6. แสดงความคิดเห็นโต้แย้งด้วยเหตุผล	กระทำ	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กระทำ
7. กลับจากเที่ยวตอนดึกเรียกให้มารดาเปิดประตูรับ	กระทำ	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กระทำ

8. ถัดไปจนคิดเวลาโดยไม่ได้ออกมาราคา
ลงหนา กล้า 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กล้า
9. พาเพื่อนมาสนุนสนานที่บ้าน เช่น มาเลี้ยง
อาหาร กล้า 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กล้า
10. ขอให้ช่วยเมื่อมีความทุกข์ กล้า 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กล้า

ค. ในฐานะที่ท่านเป็นเพื่อนกับเพื่อนที่สนิทสนม

1. ขอความช่วยเหลือจากเพื่อน กล้า 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กล้า
2. ทอว่าเพื่อนเมื่อเพื่อนติดนัก กระทำ 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กระทำ
3. รบกวนขณะที่เพื่อนกำลังนอนหลับ กล้า 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กล้า
4. ขอยืมข้าวของเงินทองจากเพื่อน กล้า 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กล้า
5. ปรีกษาเมื่อมีความทุกข์ กล้า 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กล้า
6. ให้เพื่อนทำงานส่วนตัวให้ กระทำ 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กระทำ
7. ให้เพื่อนคอยในขณะที่เรากำลังคิดธุระ กระทำ 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กระทำ
8. เมื่อเขาทำในสิ่งที่เราไม่พอใจ ทอว่า 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่ทอว่า
9. ถูกขอร้องให้ช่วยทำงานแต่เราไม่มีเวลา ปฏิเสธ 3 2 1 0 -1 -2 -2 ไม่ปฏิเสธ
10. หุบิบของ ๆ เพื่อนไปใช้โดยไม่บอกเขา
ลงหนา กล้า 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กล้า
11. ขอของกิน เมื่อเพื่อนขอยืมของ ๆ เรา
ไปนาน กล้า 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กล้า
12. แสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับเขา กระทำ 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กระทำ

ง. ในฐานะตัวท่านกับผู้มีคุณที่สนิทสนม

1. ปรับทุกข์ควย กล้า 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กล้า
2. ขอความช่วยเหลือ กล้า 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กล้า
3. ขอยืมเงิน สิ่งของ กล้า 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กล้า
4. แสดงความคิดเห็นโต้แย้งควยเหตุผล กระทำ 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กระทำ
5. ตักเตือนเขาเมื่อเห็นเขาทำผิด กล้า 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่กล้า

6. ทำงานให้เขาแล้วท่านจะขอเงินค่าแรง	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
7. แสดงความโกรธให้เขาเห็น เมื่อท่านไม่พอใจเขา	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
8. ขอให้ช่วยฝากฝังท่านเข้าทำงานในบริษัทแห่งหนึ่ง	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
9. บอกให้เขาหนีเสี่ยงวิทยุของเขาในขณะที่ท่านกำลังอ่านหนังสือสอบ	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
10. เขาทำข้าวของเครื่องใช้ของท่านเสียหาย และเขาจะคิดค่าเสียหายเป็นเงินให้	รับเงิน	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่รับเงิน

จ. ในฐานะตัวท่านกับเพื่อนบ้านที่สนิทสนมกัน

1. เมื่อเห็นเขาทำผิด	หักเตือน	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่หักเตือน
2. ฝากชื่อของบางอย่าง	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
3. ขอยืมของใครบางอย่าง	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
4. ขอความช่วยเหลือเมื่อมีทุกข์	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
5. ขอให้เขาเผายานเมื่อท่านไม่อยู่	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
6. ขอโดยสารรถยนต์ของเขาไปโรงเรียน	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
7. ทวงของคืนเมื่อเขายืมท่านไปนาน	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
8. เปิกวิญญ์ตามความต้องการของท่าน	กระทำ	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กระทำ
9. ในกรณีที่ท่านไม่เห็นด้วยกับความคิดของเขา	โต้แย้ง	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่โต้แย้ง
10. เมื่อถูกขอร้องให้ช่วยเหลือในขณะที่ท่านไม่ว่าง	ปฏิเสธ	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่ปฏิเสธ
11. ขอร้องให้เขาเสี่ยงเบาะ ๆ ในขณะที่ท่านอ่านหนังสือสอบ	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า

ฉ. ในฐานะตัวท่านเป็นรุ่นพี่กับเด็กเรียน

1. ทอว่าเมื่อเขาฉันทัก	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
2. ขอยืมเงินและสิ่งของ	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
3. ขอความช่วยเหลือจากเขา	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
4. ให้เขาคอยในขณะที่ท่านกำลังคิดอะไร	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
5. รบกวนในขณะที่เขากำลังนอนหลับ	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
6. ขอของคืนเมื่อเขาขอยืมจากเราไปนาน ๆ	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
7. หยิบข้าวของ ๆ เขาไปใช้โดยไม่บอกเขาล่วงหน้า	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
8. เมื่อเขาทำในสิ่งที่ท่านไม่พอใจ	ทอว่า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่ทอว่า
9. เขาขอร้องให้ท่านช่วยทำงานในขณะที่ท่านกำลังดูหนังสือสอบ	ปฏิเสธ	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่ปฏิเสธ
10. แสดงความคิดเห็นโต้แย้งในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับเขา	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
11. ให้เขาช่วยทำงานส่วนตัว	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
12. ทอว่าเมื่อเขาทำของ ๆ ท่านหาย	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า
13. ทอว่าเมื่อเขาฉันทักกับท่าน	กล้า	<u>3 2 1 0 -1 -2 -3</u>	ไม่กล้า

ประวัติย่อของผู้เขียน

2517
2473

ชื่อ	ถัน แพเพชร
วันเกิด	24 สิงหาคม 2473
สถานที่เกิด	หมู่ที่ 3 ต.ระโนด อ.ระโนด จ.สงขลา
การศึกษา	โรงเรียนวัดระโนด (2481 - 2483) โรงเรียนบ้านระโนด "ธัญเจริญ" (2484) โรงเรียนระโนดวิทยามูลนิธิ (2485 - 2490) ประกาศนียบัตรครูพิเศษมูล (พ.) ศึกษาด้วยตนเอง (2492 - 2493) ประกาศนียบัตรครูพิเศษประถม (พ.ป.) ศึกษาด้วยตนเอง (2494 - 2499) ประกาศนียบัตรครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) ศึกษาคด้วยตนเอง (2500 - 2501) ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาประถมศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร (2503 - 2504) ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขามนุษยศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร (2515 - 2516) ครูโรงเรียนวัดสองพี่น้อง อ.สะเคา จ.สงขลา (2492) ครูโรงเรียนวัดทุ่งหมอก อ.สะเคา จ.สงขลา (2493) ครูโรงเรียนบ้านสามพันแสน อ.ระโนด จ.สงขลา (2494 - 2499)

หน้าพระราชการ

ครูโรงเรียนบ้านคอนแยก

อ.ระโนด จ. สงขลา (2500 - 2504)

ครูโรงเรียนบ้านระโนด "รัษฎาเจริญ"

อ.ระโนด จ. สงขลา (2505 - 2506)

ศึกษานิเทศก์จังหวัดสงขลา

อ.เมือง จ. สงขลา (2507)

ศึกษานิเทศก์เขตศึกษา 3

อ.เมือง จ. สงขลา (2508 - ปัจจุบัน)